

Општина Бајина Башта

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА СОКОЛИНА НА ТАРИ

Одлука о доношењу Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари
број 06-5/2023 од 20.02.2023. године

Београд, Ниш, 2023. година

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА СОКОЛИНА НА ТАРИ

САДРЖАЈ:

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО:

I ОПШТИ ДЕО

- ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ
- ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА
- ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА ВИШЕГ РЕДА
- ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ
- ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА
- ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА
 - ПОЛОЖАЈ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ
 - ПРИРОДНИ УСЛОВИ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
 - ИЗГРАЂЕНОСТ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА
 - ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ
 - КУЛТУРНА ДОБРА
 - ПРИРОДНА ДОБРА И ПЕЈЗАЖНЕ ОДЛИКЕ

II ПЛАНСКИ ДЕО

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

- КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ
- ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА

1.3. ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

1.4. ПОПИС ГРАЂЕВИНСКИХ ПАРЦЕЛА И ДЕЛОВА ПАРЦЕЛА ЗА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

1.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ И ПРАВИЛА ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ - МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, КАО И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ

1.5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

1.5.2. ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

1.5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

1.5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) МРЕЖА И ОБЈЕКТИ

1.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА ИЗ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА, КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

1.7. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА И ОЧУВАЊА ПРЕДЕОНИХ ВРЕДНОСТИ

1.8. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И ОСТАЛА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

1.8.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ;

1.8.1.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И ПРЕДЕЛА У ОКВИРУ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „ТАРА“

1.8.1.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

1.8.1.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.8.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА И АСПЕКТ ОДБРАНЕ

1.8.3. УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ;

1.8.4. ПОПИС ОБЈЕКАТА ЗА КОЈЕ СЕ ПРЕ САНАЦИЈЕ ИЛИ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ МОРАЈУ ИЗРАДИТИ КОНЗЕРВАТОРСКИ ИЛИ ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ И ДРУГИХ РАДОВА У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ

1.8.5. МЕРЕ, УСЛОВИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ;

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.2. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.2.1. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

2.2.1.1. САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ И ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

2.2.1.2. УСЛУГЕ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

2.2.1.3. ЦЕНТАР ЗА ПОСЕТИОЦЕ

2.2.2. ПОВРШИНЕ ЗА ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

- 2.2.2.1. СТАНОВАЊЕ СА УСЛУЖНО – ТРГОВИНСКИМ ДЕЛАТНОСТИМА
- 2.2.2.2. СМЕШТАЈНО УСЛУЖНИ САДРЖАЈИ
- 2.2.2.3. СТАНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ТУРИЗМА
- 2.2.2.4. СПОРТСКО - РЕКРЕАТИВНИ САДРЖАЈИ
- 2.2.2.5. РУРАЛНО СТАНОВАЊЕ
- 2.2.2.6. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА И ПРЕДЕЛА
- 2.2.2.7. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ ИСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

3. СПРОВОЋЕЊЕ ПЛАНА

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1.	ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
2.	ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
3.	ПЛАНИРАНА САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА СА РЕГУЛАЦИЈОМ И НИВЕЛАЦИЈОМ	1: 2500
4.	ПЛАНИРАНА ПАРЦЕЛАЦИЈА ЈАВНОГ ЗЕМЉИШТА	1: 2500
5.	ПЛАНИРАНА ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
6.	ПЛАНИРАНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
7.	СИНХРОН ПЛАН	1: 2500

ДОКУМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

- Одлука о изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020)
- Одлука о доношењу Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари донета од стране Скупштине општине Бајина Башта, број 06-5/2023 од 20.02.2023. године
- Услови ЈКП и осталих институција
- Извештаји о РЈУ, стручној контроли и ЈУ, мишљења и сагласности
- Регистрација Југинус доо, решење о одређивању одговорног урбанисте, изјаве и лиценце одговорног урбанисте

На основу члана 35. став 7 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр.72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС РС, 132/2014, 145/2014 и 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021) и члана 39. став 1. тачка 5. Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, бр. 6/08 и 7/11), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 20..02.2023. године, доноси:

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА СОКОЛИНА НА ТАРИ

I ОПШТИ ДЕО

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

На основу **Одлуке о приступању изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари** („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020), 01 Број 06-14/2020, донете од стране Скупштине општине Бајина Башта на седници одржаној дана 03.06.2020.године, приступило се изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари (у даљем тексту: План).

Носилац изrade Плана је Општинска управа Бајина Башта.

Плански основ за израду Плана представља Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020).

За планско подручје пре 14 година израђен је План генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/2007). У међувремену је усвојен Просторни план подручја посебне намене Националног парка „Тара“ и то 2010.године, а после редефинисања граница Националног парка и подручја за која важе посебни режими заштите природе и нови Просторни план подручја посебне намене Националног парка „Тара“ који је усвојен 2020.године. Изради Плана приступа се због усаглашавања са редефинисаним режимима заштите, правилима и условима из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020) и на основу иницијатива, захтева и предлога заинтересованих физичких лица.

На основу Закона о планирању и изградњи и Правилника о садржини, начину и поступку изrade докумената просторног и урбанистичког планирања, ради упознавања јавности са општим циљевима и сврхом изrade Плана, могућим решењима и ефектима планирања, приступило се изради материјала за рани јавни увид као прве фазе изrade Плана. Предмет раног јавног увида била су основна концептуална планска развојна решења, која се не односе на услове, могућности и

ограничења грађења на појединачним катастарским или грађевинским парцелама. За потребе изrade Елабората за рани јавни увид прикупљени су подаци о постојећој планској документацији, начину коришћења простора, стању и капацитетима инфраструктуре, власничкој структури земљишта, извршена је валоризација потреба и могућности уређења, коришћења и заштите простора, уз ослањање на податке из доступних студија и анализа. Предметни Елаборат је прошао процедуру раног јавног увида и примедбе и сугестије том прилоком поднесене, уважене су приликом изrade Нацрта Плана. Такође, у складу са законом прописаном процедуром изrade Плана, добијени су услови и подаци од надлежних институција и предузећа – имаоца јавних овлашћења, те су исти уграђени у Нацрт Плана.

Према члану 6. Одлуке о изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари, приступило се изради **Стратешке процене утицаја на животну средину**. Саставни део Одлуке о изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари је и **Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину** Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020) 01 Број 06-14/2020, донете од стране Скупштине општине Бајина Башта на седници одржаној дана 03.06.2020.године.

2. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС, 50/2013-одлука УС и 98/2013-одлука УС, 132/14, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 9/2020 и 52/2021),
- Правилник о садржини, начину и поступку изrade докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“ бр. 32/2019),
- Одлука о приступању изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020), 01 Број 06-14/2020, донете од стране Скупштине општине Бајина Башта на седници одржаној дана 03.06.2020.године.

Плански основ:

- Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020),

3. ИЗВОД ИЗ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА ВИШЕГ РЕДА

Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020)

С обзиром да је до сада важећа Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 100/10), донета са временским хоризонтом 2021. година и појединим планским поставкама планираним до 2025. године, временски хоризонт овог просторног плана је 2030. година. Наглашава се да Просторни план генерално обухвата НП „Тара“ у новим границама и са новим режимима заштите дефинисаним Законом о националним парковима, којим је у границе НП „Тара“ укључено и цело подручје Предела изузетних одлика „Заовине“. Ово је и један од важних разлога и повода за израду Просторног плана у којем су редефинисани режими заштите и коришћења простора на целом подручју НП „Тара“ у новим, проширеним границама, са прецизно утврђеним катастарским парцелама и режимима заштите који на њима важе, чиме се јасно указује на могућности и ограничења коришћења простора, планирање и реализацију појединачних намена и слично.

Просторни план је, такође, и плански основ за усклађивање донетих просторних и урбанистичких планова на подручју општине Бајина Башта који се, према свом положају, налазе унутар граница планског подручја овог просторног плана (Просторни план општине Бајина Башта, планови генералне регулације за Калуђерске Баре, Рачанску Шљивовицу, Ослушу, Соколину,

Перућац, планови детаљне регулације за Крњу Јелу, Омарска врела, РП 400 kV у ТС 220/35 kV Бајина Башта), према смерницама утврђеним у глави V. Просторног плана.

IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Критеријуми за коришћење и уређење простора и изградњу објекта, на подручју Просторног плана су:

- строга заштита и посебни услови уређења делова подручја који се користе у научне, рекреативно-образовне и друге сврхе, ради очувања изузетних вредности природне средине;
- очување шума, свих извора, већих ливада и пропланака;
- својење изграђених површина на што мању меру, користећи типове и начин изградње који заузима најмање простора и минимално утиче на промену карактера природне средине, коришћење простора на основу утврђених граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом, ради очувања и унапређења свих природних ресурса;
- рационална изградња саобраћајне мреже уз равномерну покривеност подручја свим врстама саобраћајница, разних категорија, у зависности од потреба, које се могу искључити из јавног коришћења, осим у специфичним условима и потребама;
- избор локалитета за изградњу као и избор начина спровођења свих инфраструктурних инсталација тако да не доминирају у простору, ради очувања пејзажа под условом да он представља једну од битних карактеристика простора;
- издвајање површина без изградње сталних (туристичких и стамбених) објекта, које ће бити опремљене само штетним, планинским, коњским и другим стазама, успутним надстрешницама или склоништима уз које се обезбеђују веће отворене површине са објектима за задржавање и рекреацију у природи.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

Правила употребе земљишта, уређења и грађења (у даљем тексту: Правила) утврђена овим просторним планом су обавезујућа за издавање локацијских услова у зонама директне примене Просторног плана.

Правила уређења утврђена овим просторним планом за зоне са посебним режимом заштите, за објекте и површине јавне намене и за зоне за које је у овом просторном плану утврђена детаљна разрада су обавезујућа на подручју НП „Тара”, као и при изради измена и допуна ради усклађивања донетих планова са овим просторним планом из главе V. пододељка 2.1. као и при изради нових урбанистичких планова. Остале правила су усмеравајућа на подручју у границама НП „Тара” при изради измена и допуна ради усклађивања донетих планова са овим просторним планом из главе V. пододељка 2.1. као и при изради нових урбанистичких планова.

Правила уређења утврђена овим просторним планом су усмеравајућа за преостало подручје Просторног плана, ван граница НП „Тара”.

4. ПОДЛОГЕ ЗА ИЗРАДУ

За израду Плана коришћене су:

- Дигиталне катастарске подлоге катастра непокретности у векторском облику (формат .dwg) за катастарске општине: Рача и Зауглени на територији општине Бајина Башта;
- Дигитални ортофото снимак (ДОФ_ГК 40cm);
- Дигиталне катастарске подлоге катастра водова у векторском облику (формат .dwg) за катастарске општине: Рача и Зауглени на територији општине Бајина Башта (број: 956-307-629-2021).

5. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА

Граница Плана почиње на југу од тромеђе кат. парцела у К.О. Рача 1541 (пут), 1536 и 1532/2 на граници К:О. Рача и К.О. Зауглени, одакле води ка западу и северу источном граници кат. парцеле 1169/1 К.О. Зауглени не обухватајући исту све до њене тромеђе са кат.парцелама 1519/1 и 1510/6

К.О. Рача (обухватајући кат. парцеле у К.О. Рача: 1532/2, 1530/1, 1529, 1524, 1523, 1520, 1519/3, 1519/2, 1519/1), одакле води даље ка северу западним границама кат. парцела 1510/6, 1510/5, 1510/4, 1510/3, 1510/2, 1510/1 све К.О. Рача (обухватајући их) и даље границама кат. парцела у К.О. Зауглине 1161, 1159/1, 1163, 1164 и 1168/1, путем 1217, 1217, 1174, 961/3, 961/2, 961/1, 956/4, 959/1, 595/2, 959/5, 959/6, 959/3, 958, 948/14, 948/5, 948/4, 948/17, 948/16, 948/12, 948/19, 948/20, 948/3, 948/20, 950/13, 950/10, 950/1, 949/16, 949/4, 949/15, 949/14, 949/11, 952, 953/3, 943/3, 943/4, 937/2, 939, 938, 939, 940 (обихватајући их), пресеца парцелу пута 1209 и наставља даље границама кат. парцела 974/9, 974/8, 974/7, 982, 981/2, 981/1, 981/3, 976, 978/2, 1122/2, 1122/1, 1121/1 и 1116/2 (обухватајући их) све до границе К.О. Зауглине и К.О. Рача одакле води границом кат. парцеле 1500, 1501, 1992 и 1505 К.О. Рача, не обухватајући их, даље води кроз К.О. Рача тако што пресеца пут кат. парцела 1991/2 и њиме води обухватајући га и води ка југу праволинијски до тромеђе кат. парцела 1544/1, 1543 и пута 1991/2, који пресеца и води јужном границом кат. парцеле 1542 и даље дуж пута 1541 до почетне тачке.

Попис катастарских парцела које су у обухвату (делови и целе парцеле):

К.О. Зауглине

к. п. број: део 937/2, 938, 939, 940, део 941/3, 941/4, део 942/1, део 942/2, 943/3, 943/4, 948/1, 948/2, 948/3, 948/4, 948/5, 948/6, 948/7, 948/8, 948/9, 948/10, 948/11, 948/12, 948/13, 948/14, 948/15, 948/16, 948/17, 948/18, 948/19, 948/20, 949/4, 949/8, 949/9, 949/10, 949/11, 949/12, 949/13, 949/14, 949/15, 949/16, 950/1, 950/2, 950/3, 950/3, 950/4, 950/5, 950/6, 950/7, 950/8, 950/9, 950/10, 950/11, 950/12, 950/13, 950/14, 951/1, 951/2, 951/3, 951/4, 951/5, 952, 953/3, 954/1, 954/2, 954/3, 955, 956/1, 956/2, 956/3, 956/4, 956/5, 956/6, 957/1, 957/2, 958, 959/1, 959/2, 959/3, 959/4, 959/5, 959/6, 959/7, 959/8, 960, 961/1, 961/2, 961/3, 962/1, 962/2, 962/3, 962/4, 962/5, 962/6, 962/7, 963, 964/1, 964/2, 964/3, 964/4, 964/5, 965/1, 965/2, 965/3, 965/4, 965/5, 965/6, 965/7, 965/8, 965/9, 965/10, 965/11, 965/12, 965/13, 965/14, 965/15, 965/16, 965/17, 965/18, 965/19, 965/21, 965/22, 965/23, 966, 967, 968, 969/1, 969/2, 970/1, 970/2, 970/3, 970/4, 970/5, 970/6, 970/7, 970/8, 970/9, 970/10, 971, 972/1, 972/2, 972/3, 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 973/5, 973/6, 973/7, 974/1, 974/2, 974/3, 974/4, 974/5, 974/6, 974/7, 974/8, 974/9, 974/10, 975, 976, 977, 978/1, 978/2, 978/3, 981/1, 981/2, 981/3, 982, 1116/1, 1116/2, 1117/1, 1117/2, 1118/1, 1118/2, 1118/3, 1118/4, 1118/5, 1118/6, 1118/7, 1118/8, 1118/9, 1118/10, 1118/11, 1118/12, 1118/13, 1118/14, 1118/15, 1118/16, 1118/17, 1118/18, 1118/19, 1118/20, 1118/21, 1118/22, 1118/23, 1118/24, 1118/25, 1119, 1120/1, 1120/2, 1121/1, 1121/2, 1122/1, 1122/2, 1123/1, 1123/2, 1124, 1125, 1126, 1127/1, 1127/2, 1128/1, 1128/2, 1129/1, 1129/2, 113 0, 1131/1, 1131/2, 1131/3, 1132/1, 1132/2, 1132/3, 1133/1, 1133/2, 1133/3, 1133/4, 1133/5, 1133/6, 1133/7, 1134/1, 1134/2, 1134/3, 1134/4, 1134/5, 1134/6, 1134/7, 1134/8, 1135, 1136, 1137/1, 1137/2, 1137/3, 1137/4, 1137/5, 1138/1, 1138/2, 1138/3, 1138/4, 1138/5, 1138/6, 1138/7, 1138/8, 1138/9, 1138/10, 1138/11, 1138/12, 1138/13, 1138/14, 1138/15, 1138/16, 1139/1, 1139/2, 1139/3, 1140, 1141/1, 1141/2, 1141/3, 1142/1, 1142/2, 1142/3, 1142/4, 1142/5, 1142/6, 1142/7, 1142/8, 1143/1, 1143/2, 1144/1, 1144/2, 1144/3, 1144/4, 1145, 1146/1, 1146/2, 1147/1, 1147/2, 1147/3, 1147/4, 1147/5, 1147/6, 1147/7, 1147/8, 1147/9, 1147/10, 1147/11, 1147/12, 1147/13, 1147/14, 1147/15, 1148/1, 1148/2, 1149/1, 1149/2, 1149/3, 1149/4, 1149/5, 1149/6, 1149/7, 1149/8, 1149/9, 1149/10, 1149/11, 1150/1, 1150/2, 1150/3, 1150/4, 1150/5, 1150/6, 1150/7, 1150/8, 1150/9, 1150/10, 1150/11, 1150/12, 1150/13, 1151, 1152, 1153, 1154/1, 1154/2, 1154/3, 1154/4, 1154/4, 1154/5, 1154/6, 1155, 1156/1, 1156/2, 1156/3, 1156/4, 1157, 1158/1, 1158/2, 1158/3, 1158/4, 1158/5, 1158/6, 1159/1, 1159/2, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166/1, 1166/2, 1166/3, 1166/4, 1166/5, 1167, 1168/1, 1168/2, 1168/3, 1169/4, 1174, 1175, део 1209, део 1217.

К.О. Рача

к. п. број: 1506, 1507, 1508/1, 1508/2, 1509/1, 1509/2, 1509/3, 1509/4, 1509/5, 1510/1, 1510/2, 1510/3, 1510/4, 1510/5, 1510/6, 1511, 1512/1, 1512/2, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518/1, 1518/2, 1518/3, 1519/1, 1519/2, 1519/3, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530/1, 1530/2, 1530/3, 1530/4, 1531/1, 1531/2, 1532/1, 1532/2, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538/1, 1538/2, 1538/3, 1538/4, 1538/5, 1538/6, 1538/7, 1538/8, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, део 1830/1, део 1991/2.

Напомена: У случају неусаглашености пописа катастарских парцела у текстуалном делу и бројева катастарских парцела у графичком прилогу, меродавни су подаци са графичког прилога.

6. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА

6.1. ПОЛОЖАЈ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

На само 8km од Калуђерских бара налази се Соколина, туристичка локација са великим потенцијалом. Висораван са прелепим ливадама окружена шумама јеле, смрче, букве, представља праву ваздушну бању. Повољна клима овог подручја, надморска висина, атмосферски притисак, његов састав и влажност, делују лековито на људски организам, најбоље на хроничне плућне болести. Конфигурација терена је идеална за дуге шетње и бављење планинским бицикллизмом. Очуване шуме представљају природни расхлађивач у топлим летњим месецима.

Реч је о најсувијем делу Равне Таре, добро осунчаном и заштићеном конфигурацијом терена од доминантних ветрова. Надморска висина одоко 1000m посебно доприноси идентификацији локалитета Соколине за развој здравственог туризма.

Територији Соколине припада део површине Националног парка Тара, а у непосредној близини подручја налази се природно станиште заштићене врсте - медведа.

Соколина представља велику осунчану зараван између два доминантна узвишења Суве главе и Браневине, на самој граници са природним резерватом кањона Раче, који истовремено представља главни туристички мотив овог подручја. Соколину посредно тангира тарска магистрала, што је физички издваја од актуелних транзита и главних туристичких центара. Природно морфолошке карактеристике чине могућим њено повезивање са Ослушом, различитим врстама рекреативних путања

Простор обухваћен планом, налази се између подручја Ослуша и Шљивовица и везује се на општински пут ка Митровцу. Површина подручја је претежно под шумским појасевима, отвореним зеленим просторима (ливаде и пашњаци) и пољопривредним земљиштем. Највећи део површине је неизграђен и неуређен. Постојећи објекти се углавном користе као викенд куће за повремени боравак (највећи број објекта), док се неколико објекта користи у стамбене сврхе. Квалитет грађевинског фонда на подручју је неуједначен, а спратност постојећих објекта се креће од П до П+1. Саобраћајна мрежа није развијена, а постојеће саобраћајнице сврставају се у ранг локалних саобраћајница земљаног типа. На подручју обухваћеном планом не постоје објекти јавних служби.

Подручје Соколине налази се највећим делом у оквиру граница Националног парка „Тара“ и располаже могућностима за развој различитих видова туризма па самим тим и функционисање туристичко-рекреативних програма и садржаја током целе године.

Територија Соколине у обухвату Плана припада делу Равне Таре, окружена узвишењима Сува Глава и Браневина и налази се на самој граници кањона Раче који представља природни резрват. Планско подручје представља природну зараван са доминантним шумско - пашњачким теренима на просечној надморској висини око 1000 m. Подручје Соколине је добро осунчано и заштићено околним узвишењима од доминантних ветрова, стварајући повољне климатске услове за живот. У близини планског подручја налази се и природно станиште заштићене врсте (медведа).

Приступ подручју Соколина је преко општинског пута који је повезан на државни пут IIБ реда број 403 (Калуђерске Баре-Митровац-Заовине-државна граница са Босном и Херцеговином). Подручје Соколине је локалним саобраћајницама повезано са оближњим туристичким подручјима Ослуша и Шљивовица.

Веза са окружењем

Најкраћа веза са Београдом је путем Тара-Бајина Башта-Рогачица-Ваљево-Београд у дужини око 200 km. Најближа железничка станица подручја Соколина је у Бранешком пољу која се налази на прузи Београд-Бар и која је удаљена око 30 km, а аеродром Поникве се налази на око 40-

45 km. Поред ових саобраћајних веза веома важне су саобраћајница које преко Кремне, Тару а и подручје Соколине, повезује са Златибором у дужини око 45 km и са Ужице у дужини око 50-55 km.

6.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Планско подручје обухвата зараван Соколине на крајњем истоку дела планине Таре који се назива равна Тара (плато Таре). Испод заравни Соколине ка Дрини спуштају се стрми одсеци, док се на истоку пружају заштићени природни предели ка клисуре реке Раче: локалитети са режимима заштите првог степена - Клисуре Раче и другог степена заштите – Соколина. Зараван Соколине је окружена са југа узвишењима Браневина 1160мнв и Сува глава 1101мнв (изван Планског подручја), док је зараван Соколине на просечној висини од око 980-1000мнв, благих нагиба а терен је генерално врло благо нагнут од запада и југа ка истоку и северу, са местимичним локалним денивелацијама у виду мањих вртача. Западни и јужни обод Планског подручја се пење до 1025мнв падинама са просечним нагибом од око 20-30%, а централни део је незнатних нагиба око 5-10%. Сви терени су повољно до условно повољно (ка истоку) експонирани, било звог оријентације или заравњености. Делови Планског подручја на крајњем северу се спуштају ка 900 метара н.в. нешто стрмије, осојни су и под шумом, док су остали централни и јужни делови Планског подручја углавном под травнатом вегетацијом, са мањим групацијама соских домаћинстава и викенд објеката. Последњих година на западу и северозападу изграђено је више објеката на пропланцима окруженим шумом, као и на деловима шумског земљишта, где је започета нова изградња, испарцелисано земљиште за плацеве и приступне саобраћајнице.

На тарену нема површинских водотокова али кречњачка подлога свакако погодује подземном отицању подземних вода ка сливи Раче и Дрине, генерално.

Климатски услови су карактеристичну за планину Тару, чија се клима у целини карактерише свежим до прохладним летом, доста хладном зимом и доста незнатним годишњим колебањем температуре ваздуха. Средња јануарска температура се не спушта испод $-4,0^{\circ}\text{C}$, а јулска односно, августовска се не пење изнад $20,3^{\circ}\text{C}$. Лето је практично продужено и на прве јесење месеце, а јесен је у целини топлија од пролећа – октобар је топлији од априла.

Падавине су обилније и чешће у летњој половини године, нарочито у касно пролеће, споредни максимум падавина је у касну јесен, зима је прилично сува, а минимум падавина је при kraју зиме. Зима је на Тари увек снежна. Снег почиње да пада почетком новембра, а каткад и раније, а задржава се на тлу и до маја. Просечна дужина трајања снежног покривача на тлу је 106 дана. Дебљина снежног покривача достиже просечно 100 см. Просечна количина падавина је 828 mm. Мај је најкишовитији месец са 99 mm а фебруар и март су месеци са најмањом количином падавина 49 mm. Овакав комплекс климатских карактеристика одређује режим континенталне планинске климе, која се приближава субалпској клими, али њено нешто влажнијој варијанти. У поређењу са многим другим планинама у Србији, Тара има израженију планинску климу са свежијим летима и хладнијим зимама.

Специфичности простора Соколине огледају се у нешто блажим вредностима климатских параметара него што су ови презентовани за планину Тару у целини, што значи да су зиме мање оштре а лета нешто топлија него у вишијим деловима планине, простор је више изложен ветру због мање шуме и близине дринске долине и отворености ка њој, а снег се мање задржава и мање га напада зими него у западним и вишијим деловима планине.

Релативна влажност је 83,4% у децембру а у августу је најмање 80%. Висока влажност ваздуха одлика је целог подручја Таре, а нарочито њеног северозападног дела, али је на Соколини због близине долине Дрине, она такође значајна.

Ружа ветрова показује да су најчешћи североисточни и југозападни ветрови. Од ветролома највише страда јела, смрча, буква а најјачи ветрови се јављају у фебруару и марту.

Осунчавање на Тари се такође разликује од оног на другим, па чак и близким планинама. Оно је у просеку годишње за око 60 часова мање него на најближим планинама источне Босне а за 308 часова годишње мање него на Златибору (високе површи имају највише сунчаних сати – око 1700). Захваљујући режиму релативне влажности ваздуха и одсутности прашине изражено је дифузно осветљавање у много већој мери, што се веома повољно огледа на развој низа значајних представника аутотоне вегетације, посебно реликата.

Део предела уз обалу Дрине (Бајина Башта) се карактерише мањим бројем дана са маглом од платоа Таре, али већим него у деловима масива који су заклоњени од утицаја базена Дрине – укупно има 71 такав дан или просечно по 6,2 дана месечно.

Са привредне тачке гледишта, климатски услови оптимално одговарају шумарству – одржавању и коришћењу аутотоних шумских врста, као и увођењу и гађењу других шумских врста којима климатски комплекс еколошки најбоље одговара, затим планинској пољопривреди – планинско ливадарство, унапређење пашњака, сточарство са свим подгранама сточарске привреде (млекарство и др.). У средњепланинском, горњебрдском и средњебрдском појасу, у који спада и простор Соколине, постоје изванредни услови за воћарство – гађење више врста јабука, крушака, шљива, ораха и других врста воћа, као и за традиционално сточарство на ливадама заступљеним на смеђем рудом земљишту на кречњаку.

Квалитет животне средине на подручју Соколине је изузетно очуван, као и на подручју планине Таре у целини. Ваздух, вегетација и тло су доброг квалитета, а терен је површински безводан. Једину неповољну страну представља одсуство канализације мреже због чега се отпадне санитарне воде из постојећих објекта одводе у септичке јаме, које нису увек у потпуности санитарно исправно изграђене нити функционишу, па је могуће процеђивање загађених вода у околно земљиште.

У периодима великих падавина, на већим нагибима, могуће су појаве ерозије тла. Отварање шумског склопа на нагибима, услед деловања површинских вода, доводи до спирања и одношења земљишта, што доводи до појаве ерозије тла, могуће појаве клизишта и дестабилизације шумских екосистема.

6.3. ИЗГРАЂЕНОСТ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА

Површине јавне намене

У обухвату Плана, постојеће површине јавне намене чине саобраћајну мрежу састављену од локалних саобраћајница. Фактичко стање у највећем делу не прати катастарске као ни планске коридоре. Остале саобраћајне коридоре чине сеоски и шумски путеви и утабане колско пешачке стазе са земљаним застором и нејасно дефинисаним профилима.

У оквиру планског подручја објекти јавне намене не постоје.

Површине за остале намене

Највећи део планског подручја је неизграђен и неуређен са површинама које су претежно под шумама, пашњацима и ливадама. Мали део чине површине под пољопривредним земљиштем.

У подручју обухвата Плана постоје објекти за становање и повремени боравак. Највећи број постојећих објекта је за повремени боравак (куће за одмор, викендице, виле, апартмани,...) који имају могућност за издавање смештајних јединица и пружање угоститељских услуга.

Мреже јавне комуналне инфраструктуре

На подручју Соколине, у обухвату Плана, постоје објекти и инфраструктурна мрежа преносног и дистрибутивног система електричне енергије. У обухвату Плана су изграђене две ТС 10/0,4 kV „Соколина“ и „Соколина 2“ које су део надземног 10 kV електроенергетског вода.

У обухвату Плана, делимично је изграђен систем за снабдевање водом локалног карактера.

Оводњавање фекалних и атмосферских вода, на организован и санитарно безбедан начин, не постоји у простору обухвата Плана. Отпадне воде се или директно упуштају у водотоке без

претходног третмана или се прикупљају у септичким јамама, док атмосферске воде слободно отичу по терену.

6.4. КУЛТУРНА ДОБРА

На планском подручју нема утврђених непокретних културних добара.

Актом о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, предвиђају се мере које се морају спроводити уколико се у току грађевинских и других радова нађе на археолошка налазишта или археолошке предмете, а које ће бити уграђене у текст Плана.

6.5. ПРИРОДНА ДОБРА И ПЕЈЗАЖНЕ ОДЛИКЕ

Планско подручје налази се највећим делом у оквиру Националног парка „Тара“ (изузев к.п.бр. 981/1, 981/2, 981/3 и 982 К.О. Зауглине) које са ширим подручјем припада еколошки значајном подручју Тара.

Усвајањем Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, бр. 44/2020) редефинисани су режими заштите и коришћења простора на целом подручју НП „Тара“ у новим, проширеним границама, са прецизно утврђеним катастарским парцелама и режимима заштите који на њима важе.

На подручју Соколине, у обухвату Плана, налазе се делови локалитета са следећим режимима заштите:

Зоне у режиму III степена заштите природе

Зони III степена заштите природе припадају све остале површине које су у планском обухвату изузев површина у режиму I и II степена заштите и површина изван граница Националног парка Тара. Површина под трећим степеном заштите, у оквиру планског подручја, је 120,27 ha.

Површине изван граница Националног парка „Тара“

У оквиру обухвата Плана, површине изван граница Националног парка „Тара“, припадају еколошки значајном подручју Тара. (изузев к.п.бр. 981/1, 981/2, 981/3 и 982 К.О. Зауглине). Површина подручја изван граница Националног парка „Тара“, у обухвату Плана, је 1,67 ha и обухвата катастарске парцеле 981/1, 981/2, 9813/3 и 982 К.О. Рача.

Напомиње се да се уз источну границу Планског подручја, изван Планског подручја, простиру површине које су у режиму таштите I и II степена заштите природе и то:

Зоне у режиму I степена заштите природе

Клисура Раче - Површина под првим степеном заштите Локалитет „Клисура Раче“ (део катастарске парцеле 1544/1 К.О. Рача).

Зоне у режиму II степена заштите природе

Соколина – Површина под другим степеном заштите Локалитет „Соколина“ (на катастарским парцелама 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, део 1992 К.О. Рача – парцела пута ка Манастиру Рача, и друге парцеле обухваћене наведеним Локалитетом према Закону о националним парковима).

У погледу заштите природе, реализација Плана дефинисана је у складу са режимима, условима и мерама заштите и употребе простора за заштићена подручја у III режиму заштите и природне вредности изван НП „Тара“, при чему се посебно водило рачуна о контактним подручјима уз границу Планског подручја према локалитетима I и II режима заштите простора, у којима су планиране намене које не угрожавају природне вредности у наведеним локалитетима „Клисура Раче“ и „Соколина“.

Због специфичних вредности у Националном парку, без обзира што Планско подручје обухвата само површине у Режиму заштите III степена заштите природе (за које се у наставку текста даје основни приказ и основни режими коришћења и заштите простора, дефинисани законским прописима), посебно се наглашавају и вредности у локалитетима са строжијим степеном заштите, с обзиром да се Планско подручје са њима граничи, и с обзиром на неопходност и обавезу њихове заштите у овој контактоној зони са којом се Планско подручје граничи:

У Планском подручју:

Локалитети у режиму III степена заштите

(све постојеће и планиране грађевинске површине у Планском подручју налазе се у овом режиму)

Локалитети у режиму III степена заштите су сви локалитети ван зона I и II степена заштите. То су површине планиране за шумарство, польопривреду, активни развој туризма, рекреацију и спорт, инфраструктурну изградњу објеката, као и друге делатности.

У режиму III степена заштите утврђује се селективно и ограничено коришћење природних богатства и контролисане интервенције и активности у простору усклађене са функцијама заштићеног природног добра или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и станововање укључујући и туристичку изградњу.

У режиму III степена заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу.

Изван Планског подручја - уз источну границу Планског подручја:

Локалитет у режиму I степена заштите 4. Клисура Раче

Локалитет заузима клисурасти део долине Раче, од Манастира до изворишта испод Боровог Брда. Микроконфигурација терена, са узаним дубоко усеченим стрмим странама кањона Раче, као и затварање малог басена између две окуке Раче условиле су велико богатство живог света, са многобројним реликтним биљним заједницама и разноврсним животињским светом.

Локалитет обухвата десну и леву обалу реке Раче, од 600 м н.в. па до 1000 м н.в. на нагибу од 15° до 35° кречњачке геолошке подлоге. Десна обала клисуре обрасла је готово прашумама брдске букове шуме (*Fagetum submontanum typicum*) са буковим стаблима висине до 35 м, пречника преко 1 м. Подмладак букве је густ и виталан. Ове букове шуме простиру се високо и континуирано уз падину све до највиших делова кањона који су обрасли планинским мешовитим шумама букве, смрче, јеле и црног бора, док су осетњаци и стрме стране прекривене заједницама црног граба и црног бора (*Ostryo – Pinetum nigrae*).

На уласку у клисуре развијене су реликтне чисте орахове шуме (*Paretario – Juglandetum*). После зоне орахових чистих шума у кањону са обе стране обале реке простиру се мешовите шуме букве и ораха (*Fagetum submontanum juglandetosum*). На месту званом Лађевац, на десној обали Раче налазе се три извора топле минералне воде. Вода из ових термалних извора прелива се преко блокова стена условљавајући развитак једне врло специфичне и јединствене шуме са јовом, у спрату дрвећа и непрекидним покривачем маховине (ass. *Nova Musco-Alnetum glutinosae*). Идући даље уз реку изнад појаса буково-орахових шума на стрмим падинама кањона распострањене су заједнице црног граба и ораха (*Ostryo-Juglandetum*), а на странама и уским стеновитим узвишењима заједнице црног граба, црног јасена црног бора (*Ostryo-Pinetum nigrae*) које иду до изласка из кањона тј. До висине око 1000 м. У дубоким увалама, интересантно је поменути присуство реликтних шума брдске букве, јавора и црног граба (*Aceri-Ostryo-Fagetum*) које се јављају у низим деловима кањона и често у свом саставу као примесу могу имати и орах.

У хоризонталном и вертикалном правцу постоји поступан прелаз од пешчара ка бречама а јединица континуално прелази у кластично – карбонатну јединицу коју, изграђују пешчари у смењивању са глинцима, алевролитима, песковитим лапорцима и кречњацима. Смењивање чланова огледа се како у промени састава детритичне компоненте тако и гранулометријског састава. Према нађеној слабо очуваној фауни (*Claraia clara*) ове творевине сврстане су у сајски поткат.

У долинама површинских токова и на стрмим планинским странама могу се издвојити алувијални, полувијални, делувијални седименти и сипари квартарне старости. Локалитет „Клисура Раче“ изграђен је од тријаских и јурских творевина, које представљају различити седименти и условљавају специфичне хидроголошке односе. У средишњем делу локалитета налази се условно „бездводно“ подручје, иако су развијене локалне пукотинске издани.

У близини границе ка Локалитету у режиму II степена заштите „Соколина“ налази се Видиковац „Соколарница“ на 993 м нв, одакле се пружа поглед низ Клисуру Раче.

Локалитет у режиму II степена заштите 19. Соколина

Локалитет се налази на северној страни локалитета I степена заштите „Клисура Раче“ на платоу Соколина на 900 м до 1000 м надморске висине. Делом је обрастао шумом букве (*Fagetum moesiacaemontanum*) на северној зони а делом је под вештачки посађеном шумом црног бора и смрче, док је у јужној зони обрастао шумом букве, смрче и јеле (*Piceeto – Abieti – Fagetum*).

Кроз овај локалитет, тј. Уз његову границу ка Локалитету у режиму I степена заштите „Клисура Раче“ пролази пешачка стаза којом се за десатак минута стиже до Видиковца „Соколарница“.

II ПЛАНСКИ ДЕО

Општи циљ израде Плана је формирање планског основа за рационално уређивање и коришћење простора у обухвату Плана, као и стварање планског основа за јачање свих видова туристичких садржаја, заштиту животне средине и амбијенталних вредности којима овај простор обилује.

Основни циљ израде Плана је усаглашавање са редефинисаним режимима заштите, правилима и условима из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС”, бр. 44/2020) и усклађивање планских решења са новонасталим потребама корисника и плновима развоја органа, посебних организација, ималаца јавних овлашћења и других институција и другим законским актима.

Израда Плана проистиче из актуелне потребе уређивања овог подручја и обезбеђивања основе за издавање локацијских услова и грађевинских дозвола.

Планом се у оквиру обухвата одређују и разграничавају јавне површине, као и намена и начин коришћења земљишта.

Посебни циљеви израде плана су измене планских решења на основу иницијатива, захтева и предлога заинтересованих физичких лица, поднетих током фазе раног јавног увида и израде Нацрта плана, као и усклађивања са ППППН Националног парка „Тара“, донетог 2020. године.

Планска решења која су промењена односе се на измене намене површина (промена граница намена и промене намена из јавних у остале намене и обратно), измене саобраћајног решења (усклађивање трасе саобраћајница са фактичким стањем и према успостављеним режимима заштите природе и дефинисање нових саобраћајница) и корекција правила грађења (корекција урбанистичких параметара - индекс изграђености и индекс заузетости, корекција спратности).

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1.1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

Предложени концепт развоја овог простора тј. организације планираних намена и уређења и заштите простора је, полазећи од анализе постојећег стања, условљености из плана вишег реда и важећих законских прописа, заснован на усклађивању започетих, реализованих и планираних промена на овом простору, како међусобно тако и првенствено у односу на прописане режиме заштите природе којима су дефинисане дозвољене намене и активности у простору.

С обзиром да се цело Планско подручје највећим делом налази на платоу Соколине уоквирено ободом - падинама околних узвишења: Сува Глава, Браневина и Руштине на западу и југу, као и стрмим одсецима Кањона Раче и стрмим одсецима који се од Националног парка „Тара“ спуштају ка Заугленима и долини Дрине, на овом простору се не могу јасно издвојити поједине насељске целине/зоне – локалитети већ су намене међусобно размештене у простору зависно од основних критеријума за планирање простора на подручју Соколине: морфолошких услова за коришћење земљишта и изградњу објекта и постојеће вегетације као и важећих режима заштите природних вредности.

Генерално, Планско подручје има три просторне целине: Југ, Центар и Север које се у контактним деловима међусобно преплићу и повезују саобраћајницама и пешачким стазама:

- у целинама Југ и Север доминира становање у функцији туризма, као и природне зелене површине (шуме и ливаде) по обиду Планског подручја,
- у целини Центар су заступљени: становање са послужно-трговинским делатностима, смештајно-услужни садржаји, становање у функцији туризма, спортско рекреативни садржаји, паркинг

простор, услуге јавних служби, центар за посетиоце, пољопривредна домаћинства, природне зелене површине (шуме и ливаде),

- саобраћајнице и пешачке стазе међусобно повезују поједине делове Планског подручја и намене у њему, те чине везу са околним насељима и зонама на Тари.

1.2. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА, СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА И СПИСКОМ ПАРЦЕЛА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

На земљишту у обухвату Плана планиране су следеће намене:

- земљиште јавне намене: саобраћајнице, пешачке стазе и паркинг простор, трафостанице, услуге јавних служби и центар за посетиоце;
- земљиште за остале намене: становање са послужно-трговинским делатностима, смештајно-услужни садржаји, становање у функцији туризма, спортско рекреативни садржаји, рурално становање и природне зелене површине (шуме и ливаде).

На парцелама је, поред ових основних намена, сместити и компатибилне намене које су наведене у тачки 2.2. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА за поједине намене на површинама за јавне и остале намене.

Посебно се наглашава да на целом подручју важе одређени режими заштите природе дефинисани на подручју Националног парка „Тара“, а да су намене површина усклађене са истим.

На целокупном планском подручју забрањена је изградња објеката индустриске, производње, складишне и друге делатности које имају негативни утицај на животну средину и основну намену (делатности које угрожавају околину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама и другим штетним дејствима).

Табела 1 : Биланс планираних површина – упоредна табела

Намена	Постојеће стање		План	
	Површина (ha)	Проц. заст. (%)	Површина (ha)	Проц. заст. (%)
Грађевинско земљиште јавне намене				
▪ Јавне службе и објекти	0	0	0,25	0,20
▪ Саобраћајнице и пешачке стазе	1,17	0,93	2,19	1,75
▪ Центар за посетиоце	0	0	0,02	0,02
▪ Паркинг простор са саобраћајницом C5-5	0	0	0,27	0,22
▪ Трафостанице	0	0	0,0015	0,001
Укупно:	1,17	0,93	2,73	2,18

Остало грађевинско земљиште				
▪ Становање са услужно-трговинским делатностима	0	0	1,06	0,84
▪ Смештајно-услужни садржаји	0	0	8,15	6,50
▪ Становање у функцији туризма	24.5	19,56	63,65	50,82
▪ Спортско-рекреативни садржаји	0	0	2,00	1,60
▪ Рурално станововање	1,6	1,28	1,35	1,08
Остало земљиште				
▪ Природне зелене површине (шуме, ливаде, пашњаци)	97,98	78,23	46,31	36,97
УКУПНО ПГР:	125,25ha	100%	125,25ha	100%

Грађевинским земљиштем обухваћене су следеће катастарске парцеле или њихови делови (у случају да се исти планирају за реконструкцију постојећих или изградњу нових путева (саобраћајница и пешачких стаза):

К.О. Зауглите

к. п. број: део 937/2 (за пут), део 940 (за пут), део 941/4 (за пут), део 942/1 (за пут), део 942/2 (за пут), део 943/3 (за пут), део 943/4 (за пут), 948/1, 948/2, 948/6, 948/7, 948/9, 948/10, 948/11, 948/12, 948/13, 948/18, 949/4, 949/9, 949/12, 949/13, 949/16, 950/1, 950/2, 950/3, 950/4, 950/5, 950/6, 950/7, 950/8, 950/9, 950/10, 950/11, 950/12, 950/13, 950/14, 951/1, 951/2, 951/3, 951/4, 951/5, део 952 (за пут), 953/3, део 954/1, 954/2, 954/3, 955, 956/1, 956/2, 956/3, 956/4, 956/5, 956/6, 957/2, 958, 959/1, 959/2, 959/3, 959/4, 959/5, 959/6, 959/7, 959/8, 961/1, део 961/2 (за пут), део 961/3 (за пут), 962/1, 962/2, 962/3, 962/4, 962/5, 962/6, 962/7, 963, 964/1, 964/2, 964/3, 964/4, 964/5, 965/1, 965/2, 965/3, 965/4, 965/5, 965/6, 965/7, 965/8, 965/9, 965/10, 965/11, 965/12, 965/13, 965/14, 965/15, 965/16, 965/17, 965/18, 965/19, 965/21, 965/22, 965/23, део 966 (за пут), део 967(за пут), 968, део 969/1 (за пут), део 969/2 (за пут), део 970/1 (за пут), 970/2, 970/3, део 970/4 (за пут), 970/7, 970/8, 970/9, 970/10, део 971 (за пут), 972/1, 972/2, део 972/3 (за пут), 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 973/5, 973/6, 973/7, 974/5, 974/7, 974/6, део 974/8 (за пут), део 974/9 (за пут), 975, 976, 977,, 978/1, 978/2, 978/3, 981/1, 981/2, 981/3, 1117/1, 1117/2, 1118/1, 1118/2, 1118/3, 1118/4, 1118/5, 1118/6, 1118/7, 1118/8, 1118/9, 1118/10, 1118/11, 1118/12, 1118/13, 1118/14, 1118/15, 1118/16, 1118/17, 1118/18, 1118/19, 1118/20, 1118/21, 1118/22, 1118/23, 1118/24, 1118/25, 1119, 1120/1, 1120/2, 1123/1, део 1123/2 (за пут), 1124, 1125, део 1126 (за пут), 1127/1, 1127/2, 1128/1, део 1129/1, део 1129/2 (за пут), део 1130 (за пут), 1131/1, 1131/2, 1131/3, 1132/1, 1132/2, 1132/3, 1133/1, 1133/2, 1133/3, 1133/4, 1133/5, 1133/6, 1133/7, 1134/1, 1134/2, 1134/3, 1134/4, 1134/5, 1134/6, 1134/7, 1134/8, 1135, део 1136 (за пут), 1137/1, 1137/2, 1137/3, 1137/4, 1137/5, 1138/1, 1138/2, 1138/3, 1138/4, 1138/5, 1138/6, 1138/7, 1138/8, 1138/9, 1138/10, 1138/11, 1138/12, 1138/13, 1138/14, 1138/15, 1138/16, 1139/1, 1139/3, део 1140, 1141/1, 1141/2, 1141/3, 1142/1, 1142/2, 1142/3, 1142/4, 1142/5, 1142/6, 1142/7, 1142/8, 1143/1, 1143/2, 1144/1, 1144/2, 1144/3, 1144/4, 1145, део 1146/1, део 1146/2, 1147/1, 1147/2, 1147/3, 1147/4, 1147/5, 1147/6, 1147/7, 1147/8, 1147/9, 1147/10, 1147/11, 1147/12, 1147/13, 1147/14, 1147/15, 1148/1, 1148/2, 1149/1, 1149/2, 1149/3, 1149/4, 1149/5, 1149/6, 1149/7, 1149/8, 1149/9, 1149/10, 1149/11, 1150/1, 1150/2, 1150/3, 1150/4, 1150/5, 1150/6, 1150/7, 1150/8, 1150/9, 1150/10, 1150/11, 1150/12, 1150/13, део 1151 (за пут), део 1152 (за пут), 1153, 1154/1, 1154/2, 1154/3, 1154/4, 1154/5, 1154/6, 1155, 1156/1, 1156/2, 1156/3, 1156/4, 1157, 1158/1, 1158/2, 1158/3, 1158/4, 1158/5, 1158/6, део 1159/1 (за пут), 1159/2, 1160, део 1161 (за пут),

1162, део 1163 (за пут, 1164, 1165, 1166/1, 1166/2, 1166/3, 1166/4, 1166/5, 1168/1, 1168/2, 1168/3, део 1169/4, део 1174 (за пут), 1175, део 1209 (пут), део 1217 (пут).

К.О. Рача

к. п. број: 1506, 1508/1, 1508/2, 1509/1, 1509/2, 1509/3, 1509/4, 1509/5, део 1510/1 (за пут), 1510/2 (за пут), 1510/3 (за пут), 1510/4 (за пут), 1510/5 (за пут), 1511, 1512/1, 1512/2, део 1513 (за пут), 1514, део 1515 (за пут), 1516, 1517, 1518/1, 1518/3, 1521, 1522, 1525, део 1526 (за пут), део 1527 (за пут), 1528, 1530/2, 1531/2, 1533, 1534, 1535, део 1536, 1537, 1538/1, 1538/2, део 1538/3, 1538/4, 1538/5, 1538/6, 1538/7, 1538/8, део 1539, 1540, део 1541 (пут), део 1542 (за пут), део 1543 (за пут), део 1830/1 (пут), део 1991/2 (пут).

Напомена: У случају неусаглашености пописа катастарских парцела у текстуалном делу и бројева катастарских парцела у графичком прилогу, меродавни су подаци са графичког прилога.

1.3. ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Површине и објекти јавне намене

Површина јавне намене је простор одређен за уређење или изградњу јавних површина или објекта за које се утврђује општи интерес у складу са посебним законом. У обухвату плана утврђене су следеће површине и објекти јавне намене:

- објекти јавних служби од општег интереса
- саобраћајне површине – саобраћајнице и пешачке стазе
- центар за посетиоце
- паркинг простор
- трафостанице

Намене јавних садржаја су компатибилне са другим наменама па их је могуће планирати и у оквиру тих намена, кроз израду планова детаљне регулације.

1.4. ПОПИС ГРАЂЕВИНСКИХ ПАРЦЕЛА И ДЕЛОВА ПАРЦЕЛА ЗА ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Саставни део правила уређења је и попис катастарских парцела и делова катастарских парцела које су планиране за површине јавне намене.

Табела 2: Парцеле јавних намена

Ознака грађ. парцеле	Намена	Састоји се од катастарских парцела		Катастарска општина
		целе катастарске парцеле	делови катастарских парцела	
J1	Јавне службе	1150/6, 1150/7, 1150/8	1150/12	Зауглине
J2	Центар за посетиоце		1156/3	Зауглине
J3	Паркинг са саобраћајницом C5-5	1150/11		Зауглине
J4	Саобраћајница П1-1		1536, 1538/3, 1540, 1527, 1526, 1517, 1516, 1514, 1513, 1512/2, 1512/1,	Рача

			1511, 1509/3, 1509/5, 1509/4, 1508/1, 1506, 1992, 1830/1, 1542, 1991/2	
J5	Саобраћајница П2-2	1118/13, 1118/14, 1118/15, 1118/16, 1118/17, 1118/18	1158/5, 1156/1, 1156/3, 1118/20, 1155, 1152, 1119, 1151, 1120/1, 966, 1123/2, 1123/1, 977, 967, 975, 968, 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 973/5 973/6, 973/7, 969/1, 969/2 972/1, 972/2, 972/3, 971, 970/1, 974/8, 974/9, 940 Посебна напомна: део саобраћајнице П2-2 је стечена обавеза: на деловима к.п. 1500 и 1501, јер су делови постојећег пута изван Планског подручја у режиму заштите II степена	Зауглине Рача
J6	Саобраћајница П3-3		1542, 1543, 1991/2	Рача
J7	Саобраћајница П4-4	970/10	971, 940, 937/2, 941/4, 970/1, 970/2, 970/6, 942/1 942/2, 943/3, 943/4, 965/2 953/3, 954/1, 954/2, 963, 955, 956/5, 962/6, 961/1, 961/2, 962/1, 962/2, 962/3 962/4, 962/5, 1125, 1175, 1126, 1129/1, 1129/2, 1130, 1139/1, 1139/2, 1140, 1145, 1146/1, 1146/2, 1169/4, 1217	Зауглине
J8	Саобраћајница C1-1	1147/11, 1150/10	1156/1, 1156/3, 1154/1, 1153, 1150/9, 1149/11, 1149/2, 1149/3, 1149/4, 1147/6, 1147/7, 1147/12, 1144/1, 1144/2, 1141/2, 1137/1, 1132/1, 1133/1, 1133/2, 1133/3, 1134/1, 1134/4, 1134/5, 964/6, 964/7, 964/8, 964/9, 964/2 965/11, 962/2	Зауглине
J9	Саобраћајница C2-2		1168/1, 1164, 1167, 1165, 1166/2, 1166/5, 1149/11, 1154/6, 1153, 1150/9	Зауглине
J10	Саобраћајница C3-3		1133/3, 1133/4, 1133/5, 1133/6, 1133/7, 1134/2, 1134/3, 113/5, 1134/6, 1134/7, 1134/8, 1135, 965/1, 965/13, 965/15,	Зауглине

			970/4, 970/5, 970/7, 967, 968, 969/1, 969/2	
J11	Саобраћајница C4-4	1147/15	1137/3, 1137/4, 1138/2, 1138/3, 1138/6, 1138/7, 1138/15, 1138/16, 1138/1 1138/14, 1138/13, 1138/10, 1138/11, 1140, 1141/1, 1145, 1144/1, 1147/10, 1147/1, 1147/9 1167, 1166/2	Зауглине
J12	Саобраћајница C6-6	1509/5	1165, 1162, 1159/1, 1159/2, 1160, 1508/1, 1509/1, 1509/2, 1509/3, 1509/4	Зауглине Рача
J13	Саобраћајница C7-7	1538/7, 1538/8	1513, 1514, 1518/1, 1515, 1516, 1517, 1518/3, 1521, 1522, 1525, 1526, 1528, 1538/2, 1539, 1538/1, 1538/4, 1538/5, 1538/6, 1533, 1532/1, 1532/2, 1536	Рача
J14	Саобраћајница C8-8		954/1, 952, 951/1, 951/2, 948/6, 950/3, 948/11, 948/10, 948/9, 950/10, 950/11, 950/14, 950/13, 950/2, 950/9, 948/1, 948/19	Зауглине
J15	Саобраћајница C8a-8a		950/12	Зауглине
J16	Саобраћајница C9-9		1539, 1540, 1526, 1527	Рача
J17	Саобраћајница C10-10		975, 976, 978/3	Зауглине
J18	Пешачка стаза 1-1		1531/1, 1533, 1534, 1540 1531/2, 1538/6, 1539	Рача
J19	Пешачка стаза 4-4		1513, 1510/5, 1510/6, 1512/1, 1512/2, 1510/4, 1510/1, 1510/2, 1510/3, 1508/1	Рача
J20	Пешачка стаза 6-6		1164, 1165, 1163, 1159/1, 1161, 1510/1, 1510/2, 1160, 1508/1, 1507, 1506	Рача
J21	Пешачка стаза 8-8		1507, 1159/2, 1158/1, 1162, 1157, 1156/1, 1165	Зауглине
J22	Пешачка стаза 10-10		1132/2, 1131/1, 1131/3, 964/5, 1128/1, 964/10, 964/1, 1127/1, 1127/2, 1124, 1125, 1126	Зауглине
J23	Пешачка стаза 13-13		1141/2, 1141/3, 1142/1, 1142/2, 1142/3, 1142/4, 1142/5, 1142/6, 1142/7,	Зауглине

			1142/8, 1144/2, 1144/3, 1144/4, 1143/1, 1143/2	
J24	Пешачка стаза 14-14		1149/11, 1150/1, 1150/2, 1150/3, 966	Зауглине
J25	Пешачка стаза 15-15		1143/2, 1148/1, 1149/1, 1149/10, 966	Зауглине
J26	Пешачка стаза 16-16		1148/1, 1149/1, 966, 967	Зауглине
J27	Пешачка стаза 17-17		1150/11, 1153, 1152, 1151	Зауглине
J28	Пешачка стаза 18-18		1151	Зауглине
J29	Пешачка стаза 20-20	1118/23,	1992, 1502, 1500, 1118/1, 1118/10, 1118/11, 1118/12, 1117/1, 1119, 1120/1, 1123/1, 1123/2, 1122/1, 1122/2, 978/3, 977, 975	Зауглине
J30	Пешачка стаза 21-21		972/3, 974/8	Зауглине
J31	Пешачка стаза 22-22		977, 1123/1	Зауглине
J32	Пешачка стаза 24-24	1118/24, 1118/25	1118/12, 1119	Зауглине
J33	Пешачка стаза 25-25	970/8, 970/9	965/15, 970/5, 965/2	Зауглине
J34	Пешачка стаза 26-26		955, 954/1, 951/1, 952	Зауглине
J35	Трафо станица		1526	Рача
J36	Трафо станица		1147/10	Зауглине
J37	Трафо станица		1156/1	Зауглине
J38	Трафо станица		965/13	Зауглине
J39	Трафо станица		955	Зауглине

У случају неслагања наведених бројева катастарских парцела и катастарских парцела датих у графичком прилогу, важи парцелација дата у графичком прилогу број 4: „Планирана парцелација јавног земљишта“.

1.5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ И ПРАВИЛА ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ - МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ТЕХНИЧКЕ И КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, КАО И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ

1.5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Путна инфраструктура

Задатак Плана када је саобраћајна инфраструктура у питању је реконструкција и санација постојећег стања саобраћајнице и трасирање нових уз максимално поштовање постојеће парцелације и регулације. Нове трасе ће пратити планирани развој насеља са становишта формирања нових стамбених и комерцијалних зона и јавних намена.

Планско подручје је саобраћајно, као и у постојећем стању, ослоњено на општински пут који је повезан на државни пут II Б реда број 403 (Калуђерске Баре–Митровац–Заовине-државна граница са Босном и Херцеговином).

Концепцијом саобраћајног решења планирана је реконструкција постојећих саобраћајница (локалних земљаних путева), тако да садрже коловоз за двосмерни саобраћај минималне ширине 5,5m (2x2,75m), обостране ивичне траке по 0,20-0,25m и једнострани/двојстрани тротоаре минималне ширине 1,5m.

Планирана је реконструкција општинског пута (означен као саобраћајница П 1-1 и П 3-3 на графичком прилогу бр 3: „Планирана саобраћајна инфраструктура са регулацијом и нивелацијом“. и изградња следећих нових саобраћајница :

- саобраћајница П 2-2 дужине Л=1158,42m
- саобраћајница П 4-4 дужине Л=1447,41m
- саобраћајница С 1-1 дужине Л=778,31m
- саобраћајница С 2-2 дужине Л=452,75m
- саобраћајница С 3-3 дужине Л=512,20m
- саобраћајница С 4-4 дужине Л=366,30m
- саобраћајница С 5-5 дужине Л=153,61m
- саобраћајница С 6-6 дужине Л=486,22m
- саобраћајница С 7-7 дужине Л=751,74m
- саобраћајница С 8-8 дужине Л=371,27m
- саобраћајница С 8a-8a дужине Л=118,16m
- саобраћајница С 9-9 дужине Л=124,97m
- саобраћајница С 10-10 дужине Л=128,75m

Саобраћајница П 1-1 чија се реконструкција планира, протеже се од јужне границе Плана, од границе катастарских општина Рача и Зауглени, претежно уз источну границу Плана ободом (изван) I зоне заштите НП «Тара», да би даље ка Манастиру водила изван Планског подручја и краћим делом пролазила кроз II зону заштите. Реконструкција је планирана на потесу у коме је у постојећем стању ова саобраћајница пролазила кроз I зону заштите НП «Тара», како би у будућности она у потпуности водила подручјем изван режима I степена заштите природе, тј. катастарском парцелом пута 1991/2 уз саму границу Планског подручја у режиму III степена заштите природе. Дужина ове саобраћајнице у Планском подручју је око 800m. У попречном профилу то је коловоз ширине 6m, обостране ивичне траке по 0,25m и обострани тротоар ширине 1,5m. У нивелационом смислу она прати постојећу трасу.

Саобраћајница П 2-2 је укупне дужине 1158,42m. Према постојећем стању које се задржава као стечена обавеза, одваја се од саобраћајнице П 1-1 у тачки број 15 (изван Планског подручја) и иде

пртежно у правцу југ-север до североисточне границе Плана, у почетку водећи источном границиом Планског подручја и режимом II степена заштите у дужини од 70 метара, а од тачке 18 кроз Планско подручје (режим III степена заштите) ка северу. Ова саобраћајница са саобраћајницом С 1-1 и саобраћајницом С 3-3 формира, у обухвату Плана, централни троугао у коме су углавном смештени јавни садржаји. Попречни профил све три саобраћајнице је идентичан и чине га коловоз ширине 6m, обостране ивичне траке по 0,25m и обострани тротоари ширине 2,0m. У нивелационом смислу терен је у том делу релативно раван.

Саобраћајница П 4-4 је већим делом ободна саобраћајница дуж северозападног и западног дела Плана. Дужине је 1447,41m и прати катастарску парцелу пута. У попречном профилу коловоз је ширине 5,5m, обостране ивичне траке су по 0,25m и обострани тротоар ширине 1,5m односно 1,25m. Ширина регулације 8,75m. У нивелационом смислу траса је положена од висинске коте 950 до коте 1050 мнв.

Са саобраћајнице С 1-1 у тачки 42 одваја се саобраћајница С 2-2 која се пружа правцем исток-запад. Саобраћајница С 2-2 је дужине 452,75m. Регулациона ширина је 9m, коловоз је ширине 5,5m, обостране ивичне траке по 0,25m и обострани тротоари ширине 1,5m. Од одвајања у тачки 42 до раскрснице са саобраћајницом С 4-4 нивелета је блажем успону да би потом до границе Плана на западу, подужни нагиб био око 13%.

Са саобраћајнице С 1-1, после одвајања саобраћајнице С 2-2, одваја се после 230 m у тачки 47 саобраћајница С 4-4 дужине 366,30m. Регулациона ширина је 8,5m, коловоз је ширине 5,5m, обостране ивичне траке по 0,25m и обострани тротоари ширине 1,25m. Оваква ширина тротоара је последица величина парцела у овој зони.

Саобраћајница С 5-5 се такође одваја са саобраћајнице С 1-1 у тачки 38. Њена дужина је 153,61m и обезбеђује приступ јавном паркиралишту које је планирано уз ову саобраћајницу обострано у режиму управног паркирања.

Саобраћајница С 6-6 је дужине 486,22m. Планирана је као једносмерна. Трасирана је од раскрснице/укрштаја саобраћајнице С 2-2 са саобраћајницом С 4-4 и води до саобраћајница П 1-1. Обезбеђује прилаз парцелама које су планиране за становање. Регулација је 4,9m од које је саобраћајница ширине 3,5m, обострана ивична трака по 0,2m и обостране банкине по 0,5m.

Саобраћајница С 7-7 је такође планирана као једносмерна, дужине 751,74m. Она се одваја са саобраћајница П 1-1 у тачки 2 иде паралелно са њом са леве стране на растојању 90-100m и поново се прикључује на њу у тачки 12. У тачки 9 ове саобраћајнице, приближно на половини њене дужине, десно се одваја саобраћајница С 9-9 која је за двосмерни саобраћај и која се укључује у тачки 11 на саобраћајницу П 1-1. Регулациони појас саобраћајнице С 7-7 је 5,9m; саобраћајница ширине 3,5m, обострана ивична трака по 0,2m, једнострани тротоар ширине 1,5m са десне стране и једнострана банкина 0,5m са леве стране саобраћајнице. Регулациони појас саобраћајнице С 9-9 је 8,5m; коловоз ширине 6m, обостране ивичне траке по 0,25m, једнострани тротоар ширине 1,5m и банкина ширине 0,5m.

Саобраћајница С 8-8 се одваја са саобраћајницом П 4-4 у тачки 54, дужине је 371,27m и слепо се завршава на северној граници Плана. Регулација је 7m од које је саобраћајница ширине 5,5m, обострана ивична трака по 0,25m и обостране банкине по 0,5m. Са ове саобраћајнице се у тачки 56 одваја саобраћајница С 8a-8a дужине 118,16m којом се обезбеђује приступ до раније формираних парцела обострану уз њу.

Саобраћајница С 10-10 је дужине 128,75m, планирана за двосмерни саобраћај, са регулационом ширином од 8m, Коловоз ширине 5,5m, обостране ивичне траке по 0,25m, једнострани тротоар ширине 1,5m и банкина ширине 0,5m.

Сви укрштаји планираних саобраћајница су површинске раскрснице где су омогућене везе за све правце и смерове у зависности од тога да ли су једносмерне или двосмерне.

На грађевинском подручју Плана одводњавање свих саобраћајница и пешачких стаза решено је гравитационо.

Саобраћајно решење са аналитичко – геодетским елементима за обележавање и попречним профилима који су дефинисани на основу просторних ограничења, приказано је на графичком прилогу: бр 3: „Планирана саобраћајна инфраструктура са регулацијом и нивелацијом“.

Пешачки саобраћај

Пешачки саобраћај остаје један од доминантних видова кретања становника овог подручја. Пешачки саобраћај ће се одвијати преко планираних тротоара у коридорима планираних саобраћајница. Пешачке стазе (ширине 2,5 метра) у централном делу повезују јавне садржаје којима гравитира највећи број грађана. Све постојеће пешачке стазе се задржавају и по потреби проширују на местима где је то могуће према овом Плану.

Кретање лица са инвалидитетом

У току разраде и спровођења плана применити прописе који регулишу наведену проблематику, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објекта којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старима („Сл.гласник РС“, бр.22/2015). Сви јавни објекти морају имати обезбеђен приступ инвалидним лицима.

Стационирање возила

Јавно паркиралиште организовати тако да се постигне максимални капацитет у броју паркинг места. Саобраћајниcu за прилаз паркинг местима предвидети са бетонским или асфалтним застором. Подлоге паркиралишта могу бити макадамске, асфалтне, разне врсте поплочања (камен, бехатон плоче, бетон-трава плоче, итд.) у складу са наменом простора где се граде.

Приликом пројектовања јавних паркинг површина, поштовати све стандарде и техничке прописе који регулишу ову област саобраћаја, са посебним акцентом на обезбеђење услова за паркирање инвалидних лица.

Нивелационо решење

Планом су дате оријентационе коте раскрсница саобраћајница, приказане у графичком прилогу бр 3: „Планирана саобраћајна инфраструктура са регулацијом и нивелацијом“. Приликом пројектовања, изградње и реконструкције коловоза потребно је обезбедити попречни нагиб коловоза од 2,50% у правцу и максимум 7,0% у кривини. Попречни нагиб пешачких комуникација мора бити минимум 1,0%. За израду детаљне урбанистичке и инвестиционо-техничке документације будућих саобраћајница нагибе нивелете је потребно дефинитивно утврдити након геомеханичких испитивања и геодетског снимања терена.

Бициклстичке стазе

У захвату Плана нису планиране посебне стазе за бициклсте, али је бициклстички саобраћај дозвољен на саобраћајној мрежи по правилима ЗОБС-а. Уз све објекте који су предмет интересовања бициклиста могу се поставити паркинзи за бицикле.

Услови за организацију саобраћајница

Планом генералне регулације су дефинисана основна правила грађења, реконструкције и заштите саобраћајне инфраструктуре која се непосредно примењују приликом његовог спровођења. Специфична правила и услови дефинишу се детаљнијом планском разрадом на основу конкретних услова на терену, а морају бити у граничним вредностима прописаним правилима и условима овог плана.

Основне услове за изградњу саобраћајне инфраструктуре у насељу и ван њега, представља израда Пројекта за грађевинску дозбу и Пројекта за извођење за све саобраћајне капацитете уз поштовање законске регулативе (Закон о путевима, Закон о безбедности саобраћаја на путевима, Правилник о основним условима које јавни путеви и њихови елементи морају да испуњавају са

гледишта безбедности саобраћаја), као и Техничких прописа и стандарда из области путног инжењерства за садржаје који су обухваћени пројектима.

Приликом израде пројекта за саобраћајнице, дозвољена је мања корекција техничких елемената и прерасподела елемената попречног профила унутар граница регулације предметне саобраћајнице.

Овим Планом су утврђене саобраћајне површине које су услов за просторни развој, организацију и размештај садржаја у оквиру овог подручја. Приликом реконструкције постојећих саобраћајница као и пројектовања нових, пројектант је дужан да поштује важеће стандарде и техничке прописе, норме и одлуке везане за категоризацију улица и елементе попречних и подужних профила саобраћајница.

У нивелационом смислу обавезно је придржавати се прописа за ранг нових саобраћајница. Регулациони простор свих саобраћајница мора служити искључиво основној намени - неометаном одвијању јавног, комуналног, снабдевачког, индивидуалног и пешачког саобраћаја, као и за смештај комуналних инсталација.

Трасе планираних саобраћајница у ситуационом и нивелационом плану прилагодити терену и котама изведених саобраћајница са одговарајућим падовима.

Коловозну конструкцију планираних саобраћајница утврдити сходно рангу саобраћајнице, оптерећењу, као и структури возила која ће се њоме кретати. Коловозни застор треба да је у функцији саобраћајнице, подужних и попречних нагиба, као и начина одводњавања застора.

Нивелацију планираних колских и пешачких површина ускладити са околним простором и садржајима као и са потребом задовољавања ефикасног одводњавања атмосферских вода. На местима потенцијалних пешачких прелаза упуштити ивичњаке на тротоарима у нивоу коловоза ради омогућавања несметаног саобраћаја колица за хендикепирана лица.

Урадити квалитетну расвету свих саобраћајница и саобраћајних површина.

Све елементе попречног профила који се међусобно функционално разликују одвојити одговарајућим елементима, као и поставити одговарајућу саобраћајну сигнализацију (хоризонтална и вертикална). Хоризонталну, вертикалну и туристичко-информативну саобраћајну сигнализацију урадити у складу са одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Кроз израду пројекта саобраћајница дозвољена је градња додатних инсталација под условом да се не угрози функционисање инфраструктурних система предвиђених овим планом. За све овакве промене неопходно је прибавити сагласност свих надлежних Јавних комуналних предузећа чије се инсталације налазе у профилу саобраћајница.

Услови за уређење и изградњу површина за паркирање

Проблем паркирања ако је могуће решити на сопственој парцели (на слободном делу парцеле или у гаражи). Потребно поштовати нормативе који су усклађени са степеном моторизације. Минимални плански параметри за паркирање који се примењују за пројектовање објекта са различитом наменом приказани су у табели која следи:

Табела 3: Нормативи за димензионисање паркинг простора

Намена	1 ПМ на:	Намена	1 ПМ на:
Становање	1 стан	Пословашаје и администрација	60 m ² БРГП
Хотел - према категорији	2-6 кревета	Тржни центри	55 m ² БРГП
Хотел - апратманског типа	2 апартмана	Ресторани и кафане	6-8 столица
Дом здравља, апотека	35 m ² БРГП	Спортски објекти	10-14 гледалаца
Школе	1 учионица	Биоскоп, дом културе	7-10 седишта
Банке, поште	50 m ² БРГП	Производно-прерађивачки објекти	8 запослених

Минимално паркинг место, код управног паркирања, за путничко возило је ширине 2,3м и дужине 4,8м на отвореном, а код гаража дубина паркинг места је минимум 5м. Код подужног паркирања предвидети паркинг места димензија 5,5 x 2,0 м. Минимална ширина комуникације за приступ до паркинг места под углом 90° је 5,5 м. За парарелно паркирање, димензија паркинг места је 2,00x6,00м, а ширина коловоза прилазне саобраћајнице 3,5 м. Код косог паркирања, под углом

30/45/60° дубина паркинг места (управно на коловоз) је 4,30/5,00/5,30 м, ширина коловоза прилазне саобраћајнице 2,80/3,00/4,7м, а ширина паркинг места 2,30 м.

Однос путне и комуналне инфраструктуре

У заштитном појасу јавног пута на основу Закона о путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/2018 и 95/2018), може да се гради, односно поставља, водовод, канализација, топловод, железничка пруга и други сличан објекат, као и телекомуникациони и електро водови, инсталације, постројења и слично, по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи саобраћајно-техничке услове. Ван граница насеља, заштитни појас за државне путеве I реда износи 20,0m, односно 10,0m за државне путеве II реда обострано од границе путног земљишта, а у насељу од регулационе линије. Међутим, у складу са Законом о путевима, у насељу, у коридору државног пута, се може примењивати заштитни појас ужи од 20,0m, односно 10,0m обострано, тј. примењује се грађевинска линија дефинисана овим Планом.

Инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро путеви. Траса предметних инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод предметног пута.

Минимална удаљеност инсталација водоводне, канализационе, електроенергетске, гасоводне и телекомуникационе инфраструктуре износи 3,0m од крајње тачке попречног профила државних путева (ножице усека или насипа или спољне ивице одводног канала).

Укрштање свих врста водова комуналне инфраструктуре са државним путем изван насеља врши се тако што се кабл/цев полаже у бетонски канал, односно у бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор, тако да је могућа замена кабла без раскопавања пута. Укрштање водова са државним путем се изводи механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви. Защитне цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са по сваке стране.

Вертикално растојање од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи минимално 1,35m.

Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до корње коте заштитне цеви износи 1,0m.

Предметне инсталације морају бити поставље минимално 3,0m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа тула или срочње ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза. На местима где није могуће задовољити ове услове мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Укрштање планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација 10,0m.

1.5.2. ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

Подручје Соколина снабдева се водом са водвода "Тара" чије је извориште мала хидроакумулација Крушчица, преко водоводног крака "Соколина". Примарни цевовод изведен је цевима за воду од полиетилена ХДПЕ ПЕ-100 спољних пречника Ø160mm и Ø110mm. Секундарна мрежа је изведена до постојећих објеката цевима за воду од полиетилена ХДПЕ ПЕ-100 спољних пречника Ø160mm, Ø110mm, Ø90mm и Ø63mm, укупне дужине око 1,6km. На мрежи су уградjeni подземни хидранти смештени у хидрантске шахте.

За све будуће кориснике планирана је секундарна мрежа у наставку постојеће, претежно прстенастог типа, минималног пречника Ø100 mm. На водоводној мрежи планирати противпожарне хидранте за гашење пожара распоређене на растојању од 80 до 150 m, у свему према Правилнику о

техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара ("Сл. гласник РС", бр.3/2018).

Планирани цевоводи дистрибутивне мреже треба да прате регулацију нових и постојећих саобраћајница или пешачких стаза, лоцирани испод тротоара или зелених површина. Изградњу водоводне мреже вршити етапно према потреби. Изградњу и реконструкцију јавне водоводне мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих. Уколико постојећа мрежа излази из регулационе ширине саобраћајнице, потребно је приликом реконструкције мреже или коловоза положити нови цевовод у складу са овим правилима а постојећи укинути. Минимална дебљина надслоја земље изнад горње ивице цеви не сме бити мања од 1,0 м.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Просторним планом подручја посебне намене Националног парка "Тара" за насеље Соколина предвиђено је одвођење отпадних вода канализационим колектором ван Националног парка, до реке Дрине као коначног реципијента. Ово решење захтева веома скупе објекте (препумпне станице, тунеле) као и дуге трасе цевовода па се и овим документом задржава предлог претходног Плана са више независних система за које треба претходно радити студије да би се дефинисали ближи реципијенти и финансијски оправдала решења.

До изградње организованог система канализације (који ће, на основу претходне студијске анализе и разраде, бити предмет посебног планског документа и пројекта), примениће се индивидуална решења као што су типски системи за пречишћавање и прописне водонепропусне септичке јаме за један или више објеката са организованим пражњењем.

У случају малих потрошача (викендице, стамбени објекти и др.) за одводњавање отпадних вода предлажу се водонепропусне септичке јаме, једна за сваку парцелу. Положај септичких јама унутар локације прилагодити распореду планираних објеката водећи рачуна да су приступачне за возило - аутомобил које ће их празнити као и да се лако могу преоријентисати на јавну канализациону мрежу након њене изградње. Септичке јаме морају бити изграђене без испуста и прелива у околни терен с водонепропусним дном и зидовима, о чему треба приложити атест правног лица које управља јавном канализацијом.

Септичке јаме треба удаљити од регулационе линије минимум 5 м, од суседне парцеле 2 м, од објекта минимум 5 м.

Корисна запремина септичких јама не може бити мања од 4 м³ и зависи од оптерећења потрошача и динамике пражњења.

За јавне објекте и објекте са туристичким смештајем (хотели, мотели и одмаралишта) обавезна је израда одговарајућих уређаја са непропусним системима који ће се празнити или са комплетним пречишћавањем. Димензију и избор одговарајуће величине био-диск уређаја одредити кроз техничку документацију у зависности од специфичног хидрауличког и биолошког оптерећења за различите кориснике, односно објекте. Био-диск уређаје лоцирати тако да буду удаљени око 50-100 м од објекта, по могућству у сливу поточне долине са приступним путем.

За већа постројења, капацитета оквирно од 500 до 1000 ЕС треба одредити јавну парцелу са обезбеђеном струјом, водом и приступним путем. Тачан положај постројења са припадајућом парцелом дефинисаће се кроз израду урбанистичких планова/пројекта и одговарајуће студијске и техничке документације.

Локална постојења за пречишћавање треба планирати, изградити, руковати њима и одржавати их, тако да у свим климатским условима раде правилно и поуздано односно обезбеђују захтеване вредности на изливу у водоток.

Атмосферске воде решаваје се на такав начин да се обезбеди максимално задржавање воде на сливу, инфильтрација и поновно коришћење кишнице. То подразумева:

- испуштање атмосферских вода са кровних површина у зеленило;
- поплочавање слободних површина пропусним плочама;
- обарање ивичњака где год постоји могућност према зеленим површинама;
- изградњу ретензија за сакупљање и задржавање атмосферских вода.

Квалитет атмосферских вода, које се упуштају у реципијент, морају бити у складу са Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Сл.гласник РС, бр.74/2011"). Воде са кровних површина у оквиру појединачних парцела усмеравати у зеленило или сакупљати за даљу употребу.

Воде са већих паркинга, бензинских пумпи и др. прихватити сливницима са таложником и сепаратором и тек онда одвести у рецијијенте, у противном одвести их у посебне септичке јаме без понирања воде.

Правила грађења

Код одређивања траса водовода и канализације треба испунити захтеве у односу на друге инсталације и објекте. Ови услови произилазе из карактеристика поједињих инсталација имајући у виду и изградњу и погон. Услови су дати су у наредној табели, при чему предвиђена растојања нису осовинска већ растојања од зида до зида. Назначена одстојања су минимална, што значи да треба тежити већим вредностима.

Ако се постављени захтеви не могу испунити онда је то посебно стање где треба предвидети посебно решење у пројекту, водећи рачуна о битним специфичностима водовода и канализације (посебно решење је, на пример, смештај у комуналну галерију, итд.)..

Табела 4: Врста комуналне инсталације (објекта) и потребно минимално одстојање

Врста комуналне инсталације (објекта)	потребно минимално одстојање [m] ¹	
	водовод	канализација
до грађевинске линије (до темеља објекта)	5	5
енергетски каблови	1	1
телекомуникациони, сигнални каблови	1	1
газовод ниског и средњег притиска	1,5	1,5
газовод високог притиска	3,5	3,5
стуб уличног осветљења	1,5	1,5
ивичњак саобраћајнице	1,5	1,5
стабло дрвета (значајнијег)	2	2
водовод	-	1,5-2
канализација	1,5-2	-

По правилу, полазећи од објекта, ближе грађевинској линији постављају се плиће инсталације, а даље оне које се постављају на већим дубинама.

Код укрштања инсталација, водити рачуна о:

1) да водоводне цеви буду постављене изнад канализација, с тим што по потреби може бити предвиђена заштита водовода (цев у цев);

2) код укрштања са електрокабловима треба водити рачуна о свим аспектима безбедности како код изградње, тако и у фазама које се појављују у погону.

Дубина укопавања код водовода произилази из захтева стабилности, тј. да цевовод не буде повређен од саобраћаја. Оквирно, надслој изнад темена цеви треба да буде 1,5 m.

Дубина укопавања канализације мора бити таква да се на исправан начин може извршити приклучење објекта и подови морају бити такви да се обезбеде повољни хидраулични услови течења у каналима.

Избор материјала за водовод и канализацију врши се у пројекту. Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уgraђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике

одредиће се пројектом а у зависности од статичких и динамичких утицаја, слегања терена, агресивности околног земљишта и других техно-економских параметара и у складу са важећим санитарним прописима. По правилу треба употребљавати материјал реномираних произвођача, где постоје дужи искрствени подаци да се ради квалитетним материјалима. Погрешан је став ако се води рачуна само о ниској набавној цени. Важно је да се у оквиру једног система не употребљавају више врста материјала, јер то отежава одржавање.

Водоводну мрежу пројектовати и градити тако да се реализује циркуларни систем (прстенасти), да буду задовољени захтеви из противпожарне заштите (минимални пречник 100 mm) и потребан минимални притисак.

За приклучке на водовод већих потрошача, где је пречник приклучка 50 mm и већи треба решити са регуларним одвојцима са затварачем.

Водомер може бити смештен у подруму зграде или у посебном склоништу одговарајућих димензија, према прописима општине. Потребно је да:

- 1) водомер буде приступачан радницима комуналног предузећа радичитавање стања;
- 2) водомер буде заштићен од било каквих повреда;
- 3) буде заштићен од замрзавања код ниских температура.

Минималан притисак у водоводној мрежи не може бити мањи од 250 kpa.

Ако се гашење пожара врши ватрогасним возилима мора бити омогућен приступ возилима око објекта који се штите. Потребно је одредити хидранте где се ватрогасно возило пуни водом.

Није дозвољено спајање водовода, који мора бити под санитарним надзором, са било којим другим водоводом, нити се дозвољава акумулација воде у резервоарима из којих се вода може повратити у водовод.

Канализацију треба решавати по сепарационом систему. У канализацију за отпадне воде, не дозвољава се увођење атмосферске воде. Минимални пречник канала за отпадне воде мора бити 200 mm, под условом да има потребан капацитет.

Рачунско пуњење канала треба узети 0.6 D, где је D унутрашњи пречник канала.

Канале пројектовати тако да минималне брзине буду веће од 7 m/s. Тиме се спречава таложење у каналу.

Септичке јаме треба да буду грађене према санитарним прописима, што важи и за њихово одржавање.

Канализациона мрежа треба да буде опремљена објектима према прописима. Шахтови се морају обавезно предвидети на сваком споју канала, на местима промене правца трасе и на местима промене нагиба нивелете. У правцима, шахтове не треба постављати на већем растојању од 50 m. Ревизиони силази треба да буду покривени округлим поклопцима. Код канала за отпадне воде на поклопцу треба да буде минимум отвора ради вентилације, како би се спречило уливање веће количине атмосферске воде које би оптерећивале канале и постројења за пречишћавање отпадних вода.

Вода из дренажа, сме се уводити у канализацију за отпадне воде само ако је максималан доток воде из дренаже веома мали и ако не постоји други начин где би се воде из дренаже испуштале (случајеви када не постоји канализација за атмосферске воде или какав поток).

За одвођење атмосферских вода користи се решење канализације по непотпуном сепарационом систему, тј. без канализације за атмосферске воде које се тако евакуишу риголама најкраћим путем.

Забрањено је грађење сталних или постављање привремених објекта по траси (објектима) водовода и канализације који би сметали функционисању и одржавању објекта водовода и канализације.

Црпне станице на водоводу или канализацији треба да су лоциране тако да се могу оградити са минималном зоном санитарне заштите, како се предвиђа санитарним прописима. Ако се мора поступити другачије, онда то треба урадити у сагласности са надлежним санитарним органом.

Пројектовање и изградња објекта водовода и канализације, као грађевинских објеката, регулисано је са више техничких прописа које треба поштовати и код пројектовања и код изградње.

1.5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Електроенергетска мрежа и објекти

У границама захвата плана генералне регулације подручја Соколина на Тари постоје изграђени 10 kV електроенергетски водови и објекти који су власништво надлежног огранка „Електродистрибуција“, којим се дистрибуира електрична енергија до ТС 10/0.4 kV "Соколина" и ТС 10/0.4 kV "Соколина 2" којим се (преко разводне мреже 1 kV , разводних ормана и издвојених ормана мерних места) напајају припадајући потрошачи у границама захвата плана. У непосредној близини обухвата плана нема објекта који су у власништву Електромрежа Србије АД. Према плану развоја преносног система у непосредној близини и границама обухвата плана није планирана изградња енергетске инфраструктуре која би била у власништву „Електромрежа Србије“. Тренутно се, према Техничким условима за израду ПГР-а подручја Соколине на Тари, добијеним од надлежног ЕПС Србије, ЕД Србије, огранак ЕД Ужице (број: 8М.1.0.0.-D.09.15-106124/1-21 од 09.07.2021.год.) на посматраном подручју планира изградња кабловских водова 1kV, разводних ормана и издвојених ормана мерних места, уз ограду да тренутно нису у могућности да одреде будуће локације 1-10 kV као ни могуће локације трафостаница 10/0,4 kV.

У границама захвата плана генералне регулације планирана је изградња 10 kV вода са новопланираним монтажним бетонским трафостаницом МБТС 10/0,4 kV. Планирање потреба за електричном енергијом извршено је према техничким препорукама бр. 14 (Пословна заједница Електродистрибуције Србије). На основу ових прорачуна за потребе снабдевања нових потрошача, потребно је изградити пет нових трафостаница 10/0,4 kV типа МБТС, чије ће се локације ближе одредити пројектом за изградњу.

Препоручује се следећи типови ТС-а.

- за објекте породичног становља у функцији туризма, смештајно услужног садржаја и спортско рекреативних садржаја планирано је 5 ком, која се гради као слободностојећа монтажна МБТС до снаге 1x1000 kVA (или 2x1000kVA),

Свака ТС треба да буде типска монтажно бетонска са косим кровом и црепом.

Начин повезивања (техничко решење), трафостаница биће условљено редоследом градње и условима надлежне Електродистрибуције. Потребно је израдити нове 10 kV водове по новопланираним трасама, као и по већ постојећим трасама и ова мрежа у будућности где год је могуће и економски исплативо мора бити подземна. Средњенапонска мрежа 10 kV изводи се каблом типа ХНЕ 49 А 3x(1x150)mm². Забрањено је водити каблове испод саобраћајница, изузев на местима укрштања. Зато на свим раскрсницама, као и на сваких 50 метара дуж улице предвидети (у свим правцима) полагање потребног броја цеви Ø 110mm (најмање по 2 цеви) за пролаз каблова испод коловоза. Крајеве цеви обележити стандардним ознакама а резервне цеви на крајевима затворити одговарајућим прибором. Постојеће каблове који на местима укрштања нису у кабловицима поставити у двodelне кабловице које се полажу на бетонској кошуљици дебљине 10cm. Изградњом нових и реконструкцијом постојећих ТС-а извршиће се растерећење постојеће ТС-а и побољшање напонских пролика и смањење губитака. Инсталисану снагу у трафостаници дефинисати локацијском дозволом, према конкретној намени објекта, по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, као и потребне снаге за исте. Локација ТС се одређује поред улице (на приступном месту) и што ближе центру потрошње ел. енергије. За трансформаторске странице типа 2x1000kVA предвидети простор минималне површине 35,75m², правоугаоних облика минималних димензија 6,5 m x 5,5m, са колским приступом са једне дуже и једне краће стране. За енергетске каблове обезбедити кабловску канализацију за полагање шеснаест 0,4 kV кабловска вода и два 10 kV кабловска вода или осамнаест уводних кабловских цеви Ø 110mm. За трансформаторске странице типа 1x1000kVA предвидети простор минималне површине 22,00m², правоугаоних облика минималних димензија 4 m x 5,5m, са колским приступом са једне дуже и једне краће стране. За енергетске каблове обезбедити кабловску канализацију за полагање осам 0,4 kV кабловска вода и два 10 kV кабловска вода или десет уводних кабловских цеви Ø110mm. Уколико се на некој парцели предвиђа потрошња са максималном једновременом снагом већом од 70 kW, потребно је предвидети изградњу одговарајуће трафостанице са коридором за прикључни средњенапонски вод. За парцеле са предвиђеном максималном једновременом снагом мањом од 70 kW, а удаљене између 40m и 150 m од постојеће нисконапонске мреже планиран је коридор за нисконапонску мрежу, а за парцеле које су удаљене преко 150m предвидети изградњу одговарајуће

трафостанице која користи коридор нискоапонске мреже и као трасу за прикључни средњенапонски вод. Таква ТС се може предвидети у оквиру парцеле или у склопу планираног објекта.

Мрежу 0,4kV предвидети кабловски са типом и пресеком кабла дефинисаним главним пројектом. Развојним планом надлежне ЕД извршити реконструкцију и проширење ње мреже, где напајање будућих потошача вршити преко кабловских прикључних ормана који морају бити постављени на регулационој линији парцеле будућег потошача, по систему улаз-излаз. Прикључење објекта вршити према техничким препорукама ТП 13 и ТП 13а, ЕД Србије. Према члану 143. Закона о енергетици, енергетски субјекат за дистрибуцију ел. енергије одређује место прикључења. Из планираних ТС-а са поља јавне расвете предвидети кабовско напајање јавне расвете која би осветљавала коловоз, приступне и сервисне саобраћајнице, а и за пратеће садржаје. Инсталацију извести каблом РР00-А, са полагањем ужета за уземљење између стубова јавне расвете. Инсталацију осветљења саобраћајница извести у простору тротоара. Избор врсте и висине стубова и типова светиљки препушта се пројектанту инсталације осветљења где је потребно водити рачуна о уградњи украсних расветних стубова који ће одговарати амбијенту.

Концепција развоја енергетске инфраструктуре је континуирано, поуздано и рационално напајање ел. енергијом уз примену савремених решења и модернизацију постојећег система преноса и дистрибуције енергије и интензивнијем коришћењу обновљивих извора енергије.

На основу члана 218. Закона о енергетици, у заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетског објекта, супротно закону и техничким прописима, не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати растиње и друго дрвеће.

У заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетског објекта могу се градити објекти, изводити друге радње или засађивати дрвеће и друго растиње, ако те радње нису у супротности са планским актом, наменом емљишта, прописима о изградњи објекта, условима прописаним законом или техничким нормативима и другим прописима.

Власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите енергетског објекта, пре поднишења захтева за издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
 - за голе проводнике 10 m, кроз шумско подручје 3 m;
 - за слабо изоловане проводнике 4 m, кроз шумско подручје 3 m;
 - за самоносеће кабловске снопове 1 m;
- 2) за напонски ниво 35 kV, 15 m.

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала: за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 m.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи: за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 m.

Оператор преносног система, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта.

У циљу заштите живота и здравља људи и безбедности енергетских објекта, власник или носилац других права на непокретности која се налази у заштитном појасу, не може без претходне сагласности енергетског субјекта, градити објекте ли изводити посебне врсте радова за које није потребно прибављати акти надлежног органа у складу са прописима којим се уређује изградња објекта.

У заштитном појасу забрањује се коришћење возила и механизације чије компоненте у раду крајњим тачкама прилазе енергетском објекту преносног система ближе од пет метара, односно ближе од два метра објекту дистрибутивног система, без прируства представника оператора тог система.

У случају градње у близини електроенергетских објекта потребно је прибавити сагласност Огранка Електродистрибуције Ужице на техничку документацију у складу са прописима.

У случају да се из техничке документације утврди да није могуће испоштовати техничке прописе у погледу међусобног растојања електроенергетског објекта и објекта који се гради у близини потребно је о трошку инвеститора извршити инвервенције на електрениргетском објекту

(реконструкција, измештање итд.) према пројектној документацији и пре почетка извођења било каквих радова на објекту у близини далековода. Инвеститор решава имовинско-правне односе и сноси трошкове изrade пројектне документације на бази пројектног задатка Огранка Електродистрибуције Ужице.

Обновљиви извори енергије

Подручје Плана спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Плана износи од 4 до 4.2 kWh/m^2 (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m^2 (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје Плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

Коришћење енергије сунчевог зрачења ће се планирати и реализовати у складу са условима надлежних имаоца јавних овлашћења.

1.5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) МРЕЖА И ОБЈЕКТИ

На потезу захвата плана генералне регулације подручја Соколина на Тари не постоји изграђена ЕК инфраструктура нити изграђених базних станица мобилних оператора.

Планиране потребе су исказане и уцртане на коридорима дуж саобраћајница. Планирана електронска комуникациона инфраструктура, ормани и привод биће условљене према конкретној намени објекта по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, а према издатим условима надлежног предузећа Телекома Србије.

Овим планом је предвиђено ширење мрежа оптичких планова у циљу децентрализације месних мрежа изградњом типских кабинета за смештај ТК опреме (MSAN i mini IPAN уређаји). Децентрализацијом се постиже скраћивање преплатничке петље којим се омогућава широкопојасни приступ до 100Mb/sec са мултисервисним приступним чврзовима повезаним оптичким кабловима и агрегационим свичевима велике брзине. Тачне позиције мултисервисних чвррова ће се дефинисати у току пројектовања, а на планираној траси оптичких дистрибутивних каблова. Оптичким кабловима се повезују MSAN i mini IPAN чврзови, велики бизнис корисници, интернет провајдери, медијски оператори, академске институције, а ТК канализација се реализује стандардним димензијама окана од 800 до 1200 парица или мини окнима за испод 600 парица. Приступна мрежа се може изградити од бакарних DSL каблова са дужином преплатничке петље до 2km док се оптички кабл гради по принципу FTTH (Fibre To the Home оптиком до куће) или FTTB (Fiber To the building оптиком до пословне зграде). Избор локација MSAN i mini IPAN чвррова зависи од густине становаштва, а за трасе нових каблова приступне мреже користиће се трасе постојећих каблова и нове трасе на планираним коридорима положеним у тротоару саобраћајнице. Истурене комутационе степене (MSAN) који се изводе као "outdoor" ормани, постављати на бетонске темеље одговарајућих димензија (сагласно типу кабинета), у начелу површина око 6 m². Парцела истуреног комутационог степена мора да има приступ на површину јавне намене.

У кабинет се смешта комутациона опрема, систем преноса, исправљач, батерије и разделник. MSAN кабинет се напаја електричном енергијом са насељске мреже 0,4 kV. Комплекс MSAN-а оградити транспарентном оградом (бетонска сокла висине 0,5 m и металана ограда висине 1,2 m).

За истурене комутационе степене (MSAN) који се изводе као "indoor", обезбедити просторију одговарајуће површине (10 - 15 m²) и висине (2,6 - 2,8 m) у оквиру објекта (стамбеног, стамбено-пословног, пословног) до које постоји приступ за "улазак" каблова и опслуживање.

За полагање оптичких каблова у ров полагати полиетиленске цеви пречника 40 mm, које ће послужити као заштита или резерва за касније "удувавање" оптичког кабла. Наведени телекомуникациони објекти спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова. Ово је могуће за издавање решења за истурене комутационе степене (MSAN) и за деонице каблова који нису дати на графичком прилогу

бр 6: „Планирана електроенергетска и електронска комуникациона инфратсруктура“, ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену законом.

Могућа је изградња станица мобилне телефоније Позиције планираних станица мобилне телефоније нису фиксне, дефинисаће се у току пројектовања и изградње а која зависи и од могућности закупа. Површина једне зоне је 2x3м на којој се монтирају антенски носачи на крову објекта. Уколико није обезбедити позицију на објекту онда планирати локацију за изградњу стуба. Површина зоне је 10x10м, на којој се монтира цевасти стуб, висине од 15 до 36 мет на јавној површини. Потребно је обезбедити приступ планираној локацији и наизменично напајање. Висина стуба је подложна променама и зависи од прописа да оса стуба мора бити удаљена од саобраћајнице за висину стуба. Зато су потребне дефинисати висине стубова (10, 15, 18, 24 и 36 мет) Приликом планирања обухватити обезбеђивање постојеће ТК структуре и планирати нове објекте и трасе које их неће угрозити. У фази припреме за почетак радова обезбедити присуство представника Телекома. Приликом реконструкције улица вршити и реконструкцију постојеће или изградње нове ТК мреже, а прелаксом преко улице обезбедити РЕНД цеви фи110мм за прелазак на другу страну улице. Коридори се планирају у јавној површини дуж свих улица и саобраћајница. Кабловска канализација се гради са РЕНД цевима фи110мм са минимално 3 цеви и окнима на растојању око 60м или на месту рачвања. Обавезна је израда синхрон плана коридора ТК мреже са коридорима осталих инсталација да би се обезбедила могућност несметаних постављања свих инсталација.

Сви већи стамбени и пословни објекти морају имати природну канализацију. Унутар објекта градити успонски и хоризонталне канале како би се по потреби стављали бакарни или оптички каблови са својењем у тачку концентрације. Примењивати класично структурно каблирање коришћењем UTP каблова минимум Cat. 5e. Локацијска дозвола мора садржати услове Телекома, а пројекти морају доћи у телеком ради усаглашавања.

Циљ планирања изградње оваквог типа приступне мреже нове генерације НГН мрежа треба да обезбеди дигиталне линије различитих протока, брзи приступ интернету, интегрисани пренос гласа, података и видео сигнала, бежичне приступне мреже, једноставно одржавање и експлоатацију, компактност и поузданост.

1.6. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА ИЛИ ЗОНАМА ИЗ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА, КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Минимални степен комуналне опремљености за све планиране намене у оквиру грађевинског подручја (земљишта) је:

- прикључак на водоводну, канализациону и електроенергетску мрежу) или алтернативни извор енергије);
- до изградње водоводне мреже могућа је изградња или снабдевање водом каптирањем извора;
- до изградње канализационе мреже на парцелама се дозвољава, за потребе одвођења отпадних вода, изградња појединачних или заједничких септичких јама, у складу са нормативима прописаним за ову врсту објекта.

1.7. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА И ОЧУВАЊА ПРЕДЕОНИХ ВРЕДНОСТИ

На површинама које су планиране за јавно коришћење не планирају се зелене површине, а једино се могу наћи као компатибилна намена на површинама јавне намене (поготово дуж саобраћајница и пешачких стаза, у склопу саобраћајног профила, на паркинзима, на парцелама услуга јавних служби, центра за посетиоце, трафостаница и сл.), при чему није дозвољено формирање парковског зеленила градског типа и уношење алохтоних врста.

На целом Планском подручју:

- Очувати све изворе, веће ливаде и пропланке у оквиру парцела поштовањем планиране намене простора, планских урбанистичких параметара и правила уређења и грађења, са циљем интеграционих решења у постојећи амбијент уз поштовање специфичности локације у складу са природним и културним вредностима.
- Инфраструктурно опремање мора бити у складу са високим еколошким стандардима и условима надлежних комуналних организација.
- Начином изградње објекта обезбедити да се заузима што мањи простор и минимално утиче на промену карактера природне средине.
- Микролокације објекта у оквиру парцела одабирати тако да се максимално избегава земљиште обрасло шумсков вегетацијом.
- При избору локације за изградњу објекта предност дати просторима који су заклоњени и који нису сагледиви са истакнутих видиковца и доминантних тачака у простору.
- Архитектура објекта треба да тежи стварању јединственог архитектонског и ликовног израза препознатљивог кроз форме које проистичу из архитектонског наслеђа подручја и традиционалне градње кроз коришћење природних материјала (камен, дрво).
- При планирању просторних садржаја тежити униформним решењима за све за које је то могуће урадити (изглед клупа, надстрешница и сл.).
- Прибавити сагласност ЈП „Националног парка Тара“ за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру, чemu мора претходити валоризацију свих зелених површина са циљем очувања вредних елемената и њихове заштите и унашређења.
- Приликом озелењавања простора, предност дати аутохтоним врстама биљака, отпорним на аерозагађење, које имају густу и добро развијену крошњу, а егзоте се могу користити изузетно, искључиво као декоративне врсте ако су прилагодљиве локалним условима, а да при том нису инвазивне и елергене. Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: Acer negundo (јасенолики јавор или негундовац), Amorpha fruticosa (багремац), Robinia pseudoacacia (багрем), Ailanthus altissima (кисело дрво), Fraxinus americana (амерички јасен), Fraxinus pensylvanica (пенсилвански јасен), Celtis occidentalis (амерички копривић), Ulmus pumila (ситнолисни или сибирски брест), Prunus padus (сремза), Prunus serotina (касна сремза) и др.

1.8. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ И ОСТАЛА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

1.8.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.8.1.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И ПРЕДЕЛА У ОКВИРУ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА „ТАРА“

Услови и мере заштите природних вредности и предела у оквиру Националног парка „Тара“ прописане су Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020). Без обзира што се на Планско подручје (изузев његовог малог крајњег северног дела који је изван граница НП „Тара“) простире на подручју за које важи режим III степена заштите природе, наглашава се потреба пажљивог коришћења и заштите простора у контактној зони са локалитетима I и II степена заштите природе, дуж источне границе Планског посдручја, како би се заштитиле и сачувале вредности предметних локалитета у контактној зони. У складу са тим:

На Планском подручју важе:

Услови и мере заштите и коришћења простора локалитета у режиму III степена

Режим заштите III степена - проактивна заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измененим и/или екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја.

У режиму заштите III степена заштите забрањене су активности на:

- изградњи рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса;
- уношењу инвазивних алохтоних врста;
- образовању депонија.

Режим заштите III степена ограничава: изградњу других индустријских и енергетских² објеката, асфалтних база, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурних објеката, складишта индустријске робе и грађевинског материјала, викендница, експлоатацију и примарну прераду минералних сировина, образовање објеката за управљање отпадом, изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја, лов и риболов, формирање шумских и польопривредних монокултура, примену хемијских средстава и друге радове и активности који могу имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.

Посебно се наглашава да се у оквиру режима III степена заштите природе, у његовој контактној зони уз источну границу Планског подручја ка режимима I и II степена заштите природе, простор мора користити на начин да се не угрозе вредности локалитета у I и II степену заштите природе (који се налазе изван Планског подручја) и они заштите од угрожавања активностима на Планском подручју.

То значи да се у контактној зони уз саму границу Планског подручја, у циљу заштите вредности локалитета изван Планског подручја, такође поштују забране и ограничења која за њих важе (изузетак представља реконструкција/изградња саобраћајнице П1-1 дуж границе Планског подручја, као и изградње објеката дуж ове саобраћајнице са њене стране супротно локалитету) приликом које се не смеју обављати радови који би угрозили локалитете „Клисура Раче“ и „Соколина“ за које важи:

Услови и мере заштите и коришћења локалитета у режиму I степена заштите природе („Клисура Раче“)

Режим заштите I степена - строга заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измененим екосистемима изузетног научног и практичног значаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

У I степену заштите обухваћене су све заштићене површине изузетних природних вредности и културних добара по основу Закона о националним парковима и Студије заштите – стручне основе за израду Закона о Националном парку Тара, Београд, 2015. година - Завод за заштиту природе Србије. (границе локалитета у режиму I степена приказане су на основу Закона о националним парковима у глави I. Полазне основе, пододељку 1.3. Границе целина и подцелина посебне намене, под 1.3.1. Опис граница НП „Тара“ и 1.3.2. Границе површина са режимом заштите I и II степена).

У I степену заштите утврђује се забрана коришћења природних богатства и искључују сви други облици коришћења простора и активности осим научних истраживања и контролисане едукације. Презентација објеката природе вршиће се у складу са овим просторним планом, као и пројектом, односно програмом заштите и уређења.

На локалитетима у режиму заштите I степена забрањено је:

- коришћење природних ресурса и изградња објеката;
- експлоатација и други облици коришћења природних ресурса, а посебно: сеча шума, испаша, каптирање извора, преграђивање и техничка регулација речних токова, одвођење вода,

²Даља активност ће се одвијати у складу са Законом о заштити природе и Законом о националним парковима, као и Уредбом о режимима заштите и Планом управљања Националним парком „Тара“, који је у процедури доношења.

- експлоатација минералних и других сировина, вађење тресета, раскривање педолошког покривача и одношење бусенова и земљишног супстрата;
- извођење грађевинских и других радова: изградња и постављање објекта, изградња путева, засецање и прокопавање терена за постављање било каквих објекта инфраструктуре, превођење мрежа за пренос електричне енергије и других система (ПТТ и др.), просецање смучарских и штетних стаза;
 - уништавање и оштећивање биљног покривача, а првенствено: сеча, ломљење и ископавање дрвећа и жбуња и њиховог подмлатка, чување и гажење приземне флоре;
 - коришћење биљних делова и производа, нарушување постојећег реда у резервату као што је: сакупљање и одношење стеље, хумуса, грана и палих стабала, брање и сакупљање плодова, цветова и семена;
 - слободна, неконтролисана посета и обилазак резервата, кретање ван постојећих путева и специјално утврђених стаза, ложење ватре, урезивање записа и постављање других ознака, бацање и одлагање отпадака и смећа, и др;
 - хватање, убијање и растеривање животињских врста и њихових младунаца, растурање гнезда и других легла и боравишта животиња;
 - уношење нових биљних врста у флористички састав резервата, као и животињских врста које нису аутохтоне за подручје Таре.

У циљу остваривања главних намена резервата у режиму заштите I степена, адекватног уклапања у просторну организацију и уређење НП „Тара“, обезбеђење ефикасне заштите и истицање просторног идентитета ових објекта у строгим резерватима природе радови и активности у I режиму заштите ограничавају се на:

- радове и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, односно издвајање површина на којима се могу вршити мерења, постављати уређаји за климатска осматрања, нумерисати стабла, узимати узорци земљишта, вода, целих биљака или њихових делова (листова, четина, семена, плодова), сакупљати и испитивати инсекти и друге животињске врсте значајне за стање биљног покривача и земљишта, примењивати и други поступци и методи за праћење спонтаног природног развоја животних заједница у резервату и њиховог односа према условима станишта;
- издавање експерименталних полигона за усмеравање природних процеса и симулацију промена у екосистемима, што подразумева одређене интервенције на вегетацији и земљишту (засађивање, засеавање или проређивање појединих врста, уклањање стеље и маховина, повећање или смањење влаге у земљишту, просветљавање или стварање јаче сенке и др.), и заклонима који су у функцији заштите инструмената и истраживача;
- контролисану посету у образовне, рекреативне и опште-културне сврхе, а које нису у супротности са циљевима очувања природних вредности;
- друге радове утврђене програмима научно-истраживачког рада;
- уређивање и обезбеђивање приступа до резервата, према потреби и приступ за службена возила, међусобно повезивање резервата и њихово уклапање у мрежу штетних и планинских комуникација на локалитетима: Клисура Раче и Црвени поток;
- ограђивање појединих делова и друге мере непосредне физичке заштите и обележавање граница;
- примену мера техничке и биолошке заштите против болести и штеточина уколико су угрожене основне вредности резервата;
- постављање на ободу резервата противпожарних осматрачница;
- обезбеђење техничких и других услова за ефикасну заштиту од пожара.

У склопу заштићених локалитета налазе се и појединачни заштићени објекти природе и заштићена станишта дивљих врста и њихових заједница.

Услови и мере заштите и коришћења простора локалитета у режиму II степена заштите природе „Соколина“

Режим заштите II степена - активна заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измененим екосистемима великог научног и практичног значаја и посебно вредним пределима и објектима геонаслеђа.

У II степену заштите обухваћене су све заштићене површине изузетних природних вредности и културних добара по основу Закона о националним парковима и Студије заштите – стручне основе

за израду Закона о Националном парку Тара, Београд, 2015. година - Завод за заштиту природе Србије (границе локалитета у режиму II степена приказане су на основу Закона о националним парковима у глави I. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ, пододељку 1.3. Границе целина и подцелина посебне намене, под 1.3.1. Опис граница НП „Тара” и 1.3.2. Границе површина са режимом заштите I и II степена).

У II степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њихових природних станишта, популација, екосистема, обележја предела и објекта геонаслеђа, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин.

У просторима локалитета режима заштите II степена забрањено је:

- промена намене шумских површина;
- формирање индустријских објекта и капацитета, стоваришта, магацина и складишта, хладњача и сличних привредних објекта;
- складиштење или депоновање комуналног, индустријског или било каквог другог отпада;
- изградња додатних инфраструктурних и саобраћајних система и објекта, укључујући и јавна скијалишта и пратећу инфраструктуру уз њих, који нису у функцији ефикаснијег коришћења постојећих система и са технологијом у функцији заштите природе и животне средине;
- изградња магистралних путева;
- индустријска експлоатација минералних и не минералних сировина;
- отварање позајмишта земље и камена, осим за привремене потребе управљача уз сагласност надлежног министарства;
- измена морфологије терена, односно извођење радова који би могли да униште или наруше геоморфолошке карактеристике подручја;
- изградња каменолома, поготову у кањонима и клисурама, односно местима која по правилу представљају крајње специфична станишта са јединственом флором, вегетацијом и фауном тј. својеврсне рефугијуме и еколошке комуникационе коридоре;
- извођење хидрогеолошких и хидротехничких радова, као и свих осталих радова и активности којима се мења постојећа морфологија водотока, укупни хидролошки режим подземних и површинских вода и погоршава квалитет воде;
- каптирање извора или захватање вода са водотока;
- испуштање непречишћених отпадних вода у земљиште и водотоке, бацање било каквог отпадног материјала у њих, као и изградња септичких јама пропусног типа;
- неконтролисано порибањавање водотокова и формирање рибњака;
- сакупљање и стављање у промет свих врста са списка Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне без дозволе надлежног министарства;
- сакупљање, оштећење, хватање, убијање и узнемирање свих врста биљака и животиња које се налазе на списку Правилника о проглашењу и заштити строга заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива;
- уношење страних (алохтоних) биљних и животињских врста у аутентичне, нарочито шумске екосистеме на територији заштићеног објекта;
- лов дивљачи изузев санитарног и узгојног одстрела који је одређен планским активностима на регулисању дивљачи;
- сузбијање „штеточина” тровањем;
- деградација свих природних екосистема;
- непланска и чиста сеча шума;
- сеча појединачних стабала велике старости и импозантних дендрометријских карактеристика;
- ложење ватре осим на местима одређеним за ту намену;
- сви облици интервенција на споменицима природе и објектима споменичког наслеђа којима се мења или нарушава њихов спољни изглед или умањује њихова вредност;
- обављање шумарских, польопривредних, техничких и земљаних радова који могу нарушити природне, естетске и друге вредности заштићеног простора.

У простору локалитета II степена заштите НП „Тара”, ограничава се:

- експлоатација природних ресурса (шумарство, лов, риболов, сакупљање шумских плодова и лековитог биља) која нису у складу са принципима одрживог развоја и одрживог коришћења

- природних ресурса и прихваћеном релевантном планском документацијом (шумске, ловне основе, програми унапређења рибарства);
- научно-истраживачка активност која може да мења карактеристике и основне природне вредности;
 - коришћење шума (интензитет сече и узгојно санитарни захвати);
 - коришћење дрвних ресурса у заштитној шумској зони дуж и око река, потока, језера и тресава састављених од аутоhtonих врста;
 - организовање посета у заштићеном простору;
 - обављање пољопривредних радова на обрадивим површинама уз употребу пестицида и осталих хемијских средстава;
 - евентуална изградња нове и проширење постојеће туристичке инфраструктуре и објеката у погледу њихове локације и капацитета која захтева изградњу комплетно нове саобраћајне и логистичке инфраструктуре, рашчишћавање и уређивање грађевинског земљишта;
 - пројектовање нових саобраћајница које доводе до фрагментације станишта, измене водног режима и пресецања традиционалних миграторних путева који погађају слабије вагилне организме какви су водоземци и гмизавци;
 - изградња мини хидроелектрана и делимичних водоуспора на мањим водотоцима³;
 - изградња надземних енергетских, телефонских и других водова на трасе које су предвиђене Просторним планом;
 - градња, на простору који је предвиђен за ту намену.

Уколико се у току извођења грађевинских и других радова нађе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког и минералошко-петрографског порекла за које се претпоставља да има својства природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту природе и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, природно добро не оштети и да се чува на месту и положају у коме је нађено.

1.8.1.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На Планском подручју Соколине нема евидентираних нити заштићених културних добара али уколико се у току извођења грађевинских и других радова нађе на остатке из прошлости за које се претпоставља да могу имати својства културног добра, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту споменика и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, пронађени остаци не оштете и да се чувају на месту и положају у коме су нађени.

1.8.1.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА

- Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха остварује се предузимањем мера систематског праћења квалитета ваздуха на ширем подручју, смањењем загађивања ваздуха загађујућим материјама испод прописаних граничних вредности нивоа загађујућих материја, предузимањем потребних мера за смањење емисије, као и праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи, природна добра и животну средину. Потребно је предузети следеће мере заштите ваздуха:

- унапређењем саобраћајне мреже (модернизација локалних саобраћајница и обезбеђивање потребних профила - проширивање и асфалтирање улица, и изналажење и реализација архитектонских, грађевинских и хортикултурних решења – успостављање зелених појасева

³ Даља активност ће се одвијати у складу са Законом о заштити природе и Законом о националним парковима, као и Уредбом о режимима заштите и Планом управљања Националним парком „Тара”, који је у процедури доношења.

- са травнатом и жбунастом вегетацијом и обезбеђење што већег одстојања између саобраћајница и околних објеката где год је то могуће) утицаје на минимизирање загађености ваздуха пореклом од саобраћаја;
- санацијом и рекултивацијом свих простора који су се користили за депоновање материјала у току изградње.
 - успостављањем система мониторинга квалитета ваздуха у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијентног ваздуха (96/62/EC)⁴. и обезбеђењем доступности резултата мерења и информисањем јавноси у складу са Законом;
 - унапређењем квалитета ваздуха даљим развојем заснованим на рационалнијој употреби енергије и повећању енергетске ефикасности, увођењу економски оправданих нових и обновљивих извора енергије и др.
 - спречавањем градње објеката који могу угрозити околину, односно који у процесу производње производе опасне материје, буку, непријатне мирисе и сл.
 - реконструкцијом и изградњом нових саобраћајница која мора бити заснована на строгим еколошким принципима према европским стандардима

– ***Мере за заштиту вода и заштиту од вода***

У складу са проширењем саобраћајне мреже и очекиваним развојем подручја Соколине, а тиме и повећаним обимом количине отпадних вода, неопходно је спровести превентивне и санационе мере ради очувања квалитета површинских и подземних вода, како на предметном подручју, тако и у ближем окружењу. У том смислу спроводиће се следеће мере:

- Обавезно је спречавање загађења тла и подземних вода отпадним водама;
- Строго је забрањено свако смањење еколошког квалитета водотока ка којима гравитирају површинске и подземне воде из зоне Соколине;
- забрањује се каптирање извора и захватање вода мимо процене и услова службе заштите;
- Обавезна је изградња канализационог система за санитарне воде који ће се повезати на планирано постројење за пречишћавање изван Планског подручја – до изградње овог система и повезивања свих објеката на њега, могу се користити санитарно прописне водонепропусне септичке јаме;
- обавезно је очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом квалитета, у складу са законским прописима - обезбедити несметано гравитационо отицање површинских вода и потпун и контролисан прихват зауљених атмосферских вода са саобраћајних површина, њихов третман у сепаратору масти и уља и контролисано одвођење у канализациони систем; таложник и сепаратор масти и уља димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина;
- спровођење потпуне контроле испуштања, пречишћавања и упуштања отпадних вода у канализациони систем и водоток, односно праћење нивоа њиховог загађења, односно пречишћености (од стране Јавног комуналног предузећа и Водопривредне инспекције); до изградње организованог система канализације који ће бити предмет посебног планског документа примениће се индивидуална решења као што су типски системи за пречишћавање и прописне водонепропусне септичке јаме за један или више објеката са организованим пражњењем; проблем одвођења отпадних вода туристичких локалитета и центара решавати преко уређаја за биолошко пречишћавање или бетонским водонепропусним септичким јамама које ће се периодично празнити цистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације;
- забрана изградње водопропусних септичких јама - дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;
- избор материјала за изградњу канализације извршити у складу са обавезом да се спречи свака могућност неконтролисаног изливавања отпадних вода у околни простор, што подразумева адекватну отпорност цевовода и приклучака на све механичке и хемијске

⁴ Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996

утицаје, укључујући и компоненту обезбеђења одговарајуће флексибилности, а због могуће геотехничке повредљивости геолошке средине у подлози цевовода;

- изградњу саобраћајних површина вршити са водонепропусним материјалима отпорним на нафту и нафтне дерivate и са ивичњацима којима ће се спречити одливање воде са саобраћајних површина на околно земљиште приликом њиховог одржавања или за време падавина;
- пројектовање и изградња канала и ригола којима ће се са саобраћајница и паркинга потенцијално зауљене отпадне воде и воде од одржавања одводити у таложник-сепаратор уља и масти, пре упуштања у канализационе колекторе и касније у водотоке;
- У случају изливања штетних материја у тло и водотоке, потребно је извршити одговарајуће анализе и предузети мере за заштиту живог света;
- Забрањено је одлагање вишке материјала у и уз водотоке, повремене токове;
- строго се забрањује одлагање свих врста чврстог комуналног, као и осталог неопасног и опасног отпада у речне токове на планском подручју;
- Неопходна је едукација становништва и потрошача ради смањења примарног загађења.

- Мере за заштиту земљишта и флуоре и управљање отпадом

Заштита польопривредног, шумског, грађевинског и осталог неплодног земљишта и вегетације ће се постићи спровођењем следећих мера:

- законским регулисањем и заустављањем процеса градње објеката на површинама које нису планиране за изградњу, како би се спречила деградација польопривредног и шумског земљишта;
- стриктним спровођењем планских решења изградње објеката и уређења и опремања терена постићи ће се максимална заштита шумског и польопривредног земљишта;
- очувати економску и екосистемску функцију земљишта спровођењем техничких и биолошких радова и мера заштите на евидентираним ерозионим теренима, како на Планском подручју, тако и његовом окружењу;
- у зонама активних клизишта, као у зонама где нема видљивих трагова активних клизишних процеса али постоје геолошке предиспозиције, поготово при антропогеним захватима, неопходно је детаљно инжењерско-геолошко истраживање целе површине, утврђивање потенцијалних генератора нестабилности и могућност њихове контроле и санације;
- забрањено је испуштање и одлагање опасних и штетних материја у земљиште,
- користити пошумљено земљиште у туристичко-спортивско-рекреативне и друге сврхе које доприносе пунијој економској валоризацији природних и створених потенцијала простора, уз обавезу максималног очувања шумске и друге вегетације,
- изградњом планираних објеката за прикупљање и евакуацију отпадних и атмосферских вода на предметном простору смањиће се опасност од потенцијалног загађивања тла и подземних вода;
- регулацијом саобраћаја смањиће се аерозагађење, као и таложење чврстих материја из ваздуха на тле;
- забраном одлагања грађевинског и осталог чврстог отпада на за то непредвиђеним површинама и локацијама;
- ако при извођењу радова дође до удеса на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;
- обавезно је управљање комуналним отпадом на основу плана управљања отпадом и локалних нормативних аката и у складу са важећом законском регулативом.
- спровођењем мера заштите флуоре и флуоре у складу са прописима и планском, студијском и техничком документацијом израђеном за све намене и функције у приобаљу и на водотоцима;

У циљу ефикасног управљања отпадом на подручју Плана утврђују се следеће мере:

- Обавезно је обезбеђивање услова за санитарно депоновање отпада и његово одвожење на депонију „Дубоко“;
- Обавезно је обезбеђивање највишег **нивоа комуналне хигијене спречавањем неадекватног депоновања отпада и формирања дивљих депонија,**

- Потенцирање и стимулисање разврставања комуналног отпада од стране локалног становништва на месту одлагања;

За сакупљање отпада на предметном подручју препоручује се постављање судова за смеће за појединачна домаћинства или посебних контејнера за смеће, запремине 1,1m³. Судове за сепаратно одлагање отпада могуће је поставити дуж главних саобраћајница, при чему ће њихов распоред бити ближе дефинисан Локалним планом управљања отпадом. Локације нових судова за смеће уз новопланиране објекте утврдити кроз израду урбанистичко-техничких услова, а на основу санитарно-хигијенских прописа, и заштитити их од атмосферских падавина и ветра, тако што ће бити смештени у нишама ограђеним зеленилом. На слободним зеленим површинама за сакупљање отпадака предвидети корпе у складу са типом корпи које се користе у Националном парку „Тара“.

Приступ судовима за смеће мора бити неометан, тако да подлога за гурање контејнера мора бити од чврстог материјала без иједног степеника и са највећим нагибом до 2%. Максимално удаљење контејнера од улаза у припадајући не сме бити веће од 25,0m, а минимално 5,0m, при чему је максимално ручно гурање 15,0m.

У случају генерисања опасних и штетних отпадних материја, забрањује се да се исте одлажу у посуде и контејнере за одлагање комуналног и осталог инерктног отпада. Складиштење опасног отпада организовати у оквиру радних површина постојећих и новопланираних привредних објеката (у посебним магацинским просторима, изолованим од радног особља, у херметички затвореним бурадима), а њихов даљи транспорт ће вршити искључиво правна и физичка лица овлашћена за поступање са овим врстом отпада (у складу са одредбама Правилника о складиштењу, паковању и обезбеђивању опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/2010 и 77/2021).

Грађевински отпад који може да настане приликом реализације инфраструктурних инсталација, саобраћајница и осталих објеката, обавезно је уредно прикупити на локацији, разврстати и класирати по карактеру и пореклу, до момента преузимања од стране Јавног комуналног предузећа.

- Мере заштите од буке и вибрација

С обзиром да планско подручје карактерише изразито низак ниво буке и вибрација, не прописују се посебне планске мере, изузев уобичајених планских мера и препорука за смањење буке, вибрација и нејонизујућег зрачења (подизање појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама, првенствено дуж пута, применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља, као и применом прописаних мера заштите од нејонизујућег зрачења (далеководи и трафо станице).

С обзиром на посебан карактер НП „Тара“ као заштићеног подручја у којем је превасходно важно обезбедити ненарушавање природне средине, између осталих негативних утицаја, нарочито буком, у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемирања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10), у табели која следи даје се приказ прописаних граничних вредности индикатора буке у животној средини. Граничне вредности се односе на укупну буку која потиче из свих извора буке на посматраној локацији. При процени буке водити рачуна о синеријском деловању са осталим околним изворима буке.

Табела 5: Граничне вредности индикатора буке* на отвореном простору, према намени простора

Намена простора	дан dB(A)	ноћ dB(A)
одмор, рекреација, болничке зоне, велики паркови, опоравилишта, култ-истор. споменици	50	40
туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
чисто стамбена подручја	55	45
дечја игралишта, пословно-стамбена и трговачко-стамбена подручја	60	50

градски центар, занатска, административно-управна и трговачка зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминални без стамбених зграда	на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи	

* индикатор буке је акустичка величина којом се описује бука у животној средини и изражава се у dB(A)

Посебне мере заштите од буке одређују се за објекте који се граде изван грађевинског подручја и објекте друштвених делатности за јавне функције.

Због смањења загађивања буком могуће је спровести следећу заштиту:

- на самом извору буке: техничко - технолошким решењима на уређајима који производе буку, као и учесталом строгом техничком контролом рада моторних возила и применом важећих прописа;
- на путу од извора буке до пријемника: подизањем заштитних зидова типа екрана око извора буке
- на месту пријема звука: ефикасним архитектонским и грађевинским решењима (правилном локацијом извора буке, добрым избором грађевинских материјала слабе звучне проводљивости као и оних који имају повећану апсорпцију звука; при пројектовању објекта спровести одређивање правилног распореда просторија, као и увођење боље звучне изолације при пројектовању и градњи стамбених објеката).

Емитовање буке из других објекта не сме прекорачити законске норме дефинисане „Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемирања и штетних ефеката буке у животној средини“ („Сл. гласник РС“, бр. 75/10). Такође, Правилами уређења овог Плана дефинисана је заузетост сваке парцеле под зеленим површинама, што такође доприноси смањивању евентуално негативних утицаја повишеног нивоа буке у животној средини. Посебно се истиче обавеза формирања зеленог заштитног појаса дуж дуж саобраћајница.

Заштита од притиска који бука врши на животну средину и људе подразумева опште и посебне мере, чијом применом се доприноси унапређењу стања у окружењу, а односе се пре свега на следеће:

- при изради техничке документације обезбедити да се за изградњу коловозног застора користи материјал који ће смањити ниво буке и вибрација;
- приликом изградње саобраћајница користити материјале који апсорбују буку;
- на саобраћајницама у стамбеним зонама, зонама туристичких објеката и дечјих игралишта одговарајућим пројектовањем саобраћајница успорити кретања возила;
- дуж прометних саобраћајница, по потреби, на деоницама поред зона станововања, јавних објекта и туристичких и рекреативних површина предвидети звучне баријере (природне или вештачке);
- при пројектовању, односно изградњи објекта намењених станововању, а нарочито ако је део објекта намењен пословању, односно делатностима, као и објекта или њихових делова у зони утицаја фреквентних саобраћајница, обавезна је примена техничких услова и мера звучне заштите помоћу којих ће се бука у стамбеним просторијама свести на дозвољени ниво, а у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (Акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990;
- начине заштите и објекте за заштиту од буке и вибрација уз објекте, а поготово уз саобраћајнице, одређивати још у фази пројектовања, при чему водити рачуна да растинje и шибље не смеју угрозити подземне инсталације
- сви инфраструктурни и други објекти који могу бити генератори буке, морају се извести према стандардима који обезбеђују да се бука не чује изван датог објекта;
- предузимати и остале мере из домена организације и регулисања саобраћаја које се предлажу за смањење притиска на квалитет ваздуха, с обзиром да те мере имају позитивне ефекте и на емисију буке.

- ***Мере заштите од зрачења***

Заштита од зрачења спроводиће се уз примену законских и подзаконских мера заштите којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејства зрачења која потичу од јонизујућих и нејонизујућих извора и отклањају последица емисија које извори зрачења еmitују или могу да еmitују.

Заштита од јонизујућег зрачења

- На планском подручју нема постојећих нити је дозвољено постављање нових извора јонизујућег зрачења.

Заштита од нејонизујућег зрачења

За објекте трафостаница и преносне мреже који представљају изворе нејонизујућег зрачења нискофреквентног електромагнетног поља од посебног интереса, као и изворе високофреквентног електромагнетног поља треба обезбедити да у зонама повећане осетљивости буду испоштована базична ограничења изложености становништва, електричним, магнетским и електромахнетским пољима, према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09), а нарочито:

- одговарајућим техничким и оперативним мерама обезбедити да нивои излагања становништва нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, и то: вредност јачине електричног поља (E) не прелази 2 kV/m , а вредност густине магнетског флуksа (B) не прелази $40 \mu\text{T}$,
- трансформаторске станице у оквиру објекта не планирати уз стамбени простор (дечије, спаваће, дневне собе и сл), односно канцеларијски простор намењен дужем боравку људи, већ уз техничке просторије, оставе и слично.

Приликом постављања објекта трафо станица и уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније, поштовати прописана удаљења.

Мера заштите од нејонизујућег зрачења је да се приликом планирања и реализације обезбеде одстојања у складу са законским прописима, унутар којихније дозвољено планирање и изградња објекта за дужи боравак људи, тј. не планирати намене попут становиња, спорта, рекреације, јавних установа социјалне и здравствене заштите и сличних делатности које подразумевају дужи боравак људи.

Припрема за изградњу, постављање и употребу нових извора нејонизујућег зрачења, односно реконструкцију постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

- прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања грађевинске дозволе за нову изградњу, односно постављање и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Ради заштите од нејонизујућег зрачења није дозвољено планирање и постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта.

Минимална потребна удаљеност базних станица мобилне телефоније од објекта дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта, односно ивице парцеле дечијег вртића и дечијих игралишта, не може бити мања од $50,0\text{m}$.

Антенски системи базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости, могу се постављати на стамбеним и другим објектима на антенским стубовима под условом да:

- висинска разлика између базе антене и тла износи најмање 15 m;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу износи најмање 30 m;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбених објеката у окружењу може бити мања од 30 m, искључиво када је висинска разлика између базне антене и кровне површине објекта у окружењу износи најмање 10m.

При избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:

- могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператора, грађевинама попут димњака топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и сл.;
- неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и слично.

Инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу за заштиту животне средине који ће утврдити потребу израде Студије о процени утицаја.

1.8.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА И АСПЕКТ ОДБРАНЕ

Степен угрожености од елементарних непогода је знатан, а у првом реду се односи на опасност од: шумских пожара, грмљавина, електричног пражњења, ветролома, снежних наноса, опасности од саобраћајних катастрофа, земљотреса, ерозија и одрона и др. На планском подручју нису регистрована, нити се планирају SEVESO постројења.

Заштита од пожара

Да би се обезбедила заштита шумског фонда, материјалних добара и људских живота од пожара, потребно је спровести адекватне мере заштите службе обавештења и узбуњивања. Мере противпожарне заштите спроводити у складу са усвојеним елаборатом противпожарне заштите за подручје НП „Тара“ и остала заштићена подручја.

С обзиром да подручје Националног парка „Тара“ обилује шумама, као и да је изградња концентрисана у Планском подручју које је у непосредној близини шумских комплекса, а с обзиром на планове за активирање планског подручја и околних шумских комплекса за туризам и рекерацију, у наредном периоду, поред мера заштите од пожара прописаних у ППППН НП „Тара“, ради спречавања настанка и ширења пожара потребно је предузети следеће мере у складу са Законом о пожарима:

- Обезбедити прописане удаљености између зона предвиђених за туристичке, стамбене и друге објекте
- Предвидети прописана растојања између објеката и инсталација: електро и ЕК инсталација, водовода и канализације.
- Приликом реализације или реконструкције стамбених улица треба предвидети спољну-уличну хидрантску мрежу (са одговарајућим бројем надземних и подземних хидраната) и одговарајућа места за захват воде ватрогасним возилима на отвореним просторима (резервоари и сл) са капацитетима који ће обезбедити довољне количине воде за гашење пожара
- Предвидети ширине и носивости путева који ће да омогуће приступ ватрогасном возилу и његово маневрисање приликом гашења пожара, у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара (Сл. лист бр.8/95)
- У шумама треба доследно и на читавој шумској површини увести уобичајене превентивне мере које су и законска обавеза радне организације која газдује шумама. Планирање и одржавање шумских путева такође представља важну меру у заштити од пожара. Такође, треба плански

предвидети и сачувати енклаве пашњака између комплекса шума који представљају баријеру у ширењу пожара.

Поред наведеног, да би се обезбедила заштита од пожара потребно је примењивати следеће смернице:

- при изградњи објекта поштовати важеће прописе противпожарне заштите;
- правилним размештајем објекта на прописаним одстојањима од суседних објекта смањити опасност преношења пожара;
- правилном диспозицијом објекта у односу на саобраћајнице обезбедити несметан приступ противпожарних возила;
- омогућити правовремен и несметан приступ ватрогасних возила до објекта;
- лако запаљиве и експлозивне материје складиштити и чувати под законом прописаним условима, уз одговарајућу сагласност надлежних органа на планиране мере заштите од пожара;
- за шумска земљишта одредити противпожарне трасе са планираним противпожарним баријерама;
- у склопу изградње мреже водоводних инсталација реализацијати противпожарне хидранте;
- обезбедити капацитет градске водоводне мреже који обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара.

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник СРС“ бр. 111/09, 20/15 и 87/18),
- објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу, која се у погледу протока и притиска воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС“ бр. 3/2018)
- објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве („Сл. лист СРЈ“ бр 8/95)
- објекти морају бити реализовани у складу са Одлукама о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ“ бр. 53, 54/88 и 28/95), Правилником о техничким нормативима за заштиту објекта од атмосферског пражњења
- планиране гараже реализовати у складу са Правилником о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија („Сл. лист СЦГ“, бр 31/05).

Услови и мере за заштиту од ветра

Мере заштите од удара јачих ветрова треба да буду пре свега превентивне јер од њиховог правилног и благовременог извршавања зависиће и ефикасност оперативних мера:

- грађевинско-техничке мере се заснивају на елементима ојачања било при додградњи старих објекта или изградњи нових,
- дендролошке мере се састоје у засађивању високог зеленила које представља баријеру ветру и у знатној мери смањује његову јачину, снагу и брзину,
- потребно је поштовати прописе о слободним коридорима испод електроводова,
- ради превенције деловати кроз службу обавештења и отклањати настале последице (уклањање срушених стабала, камења, и др.).

Заштита од биљних и животињских штеточина

Заштита од биљних и животињских штеточина спроводиће се у оквиру мера газдовања шумским, ловним и риболовним основама, сагласно прописима од заштите од каламита, и на начин да не остави негативне последице на биљни и животињски свет. Надлежни органи обезбедиће, у сарадњи и у договору са корисницима подручја, а у складу са прописима, сваку у оквиру својих овлашћења:

1) праћење стања и организовану заштиту од биљних и животињских штеточина шума, пашњака, ливада и других польопривредних површина и др. Уз примену контролисаних механичких,

биолошких и других мера, које нису у супротности са мерама заштите природе и животне средине и неће оставити негативне последице на становништво;

2) организовање локалне службе цивилне заштите за праћење стања, остваривање превентивних мера и преузимање активности заштите од елементарних непогода и ратних разарања на подручју Просторног плана, повезане са ватрогасном и здравственом службом, полицијом и другим службама на нивоу града Ужица и суседних општина и шумских газдинстава које би јој давале материјалну, кадровску и техничку подршку.

Заштита тла од ерозије, клизања и нестабилности

С обзиром да Планско подручје спада у терене које карактерише слаба ерозија и стабилност тла, опште мере заштите од ерозије прописане у ППППН НП „Тара“ биолошке и техничке радове на површинама угроженим ерозијом, треба спроводити према распореду приоритета који се утврђују на основу Плана за проглашење ерозионих подручја. Такође, низ мера прописан наведеним Планом у погледу заштите пољопривредног и шумског земљишта ће се континуирано спроводити како на Планском подручју, тако и његовој околини како би се очувала стабилност терена.

Услови и мере заштите од техничко-технолошких несрећа

Имајући у виду планирану намену простора на подручју ПГР-а и Националног парка у целини, као и локалне иницијативе за изградњу нових стамбених и туристичких – смештајних објеката, неопходно је да сви постојећи и новопланирани објекти донесу одговарајући План заштите од удеса, као основну меру приправности у случају изненадних и непредвиђених техничко-технолошких удеса и хаваријских загађења. План заштите од удеса прецизно дефинише процену степена опасности од ризика, ниво повредљивости и субјекте надлежне за његову реализацију, а доноси се на основу „Правилника о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица“ („Сл. гласник РС“, бр. 60/94 и 63/94).

Евентуално складиштење и чување хемикалија и осталих опасних материја у објектима организовати у засебним радним просторијама магацинског типа, уз перманентну контролу и надзор локалног особља.

Заштита од техничко-технолошких несрећа и удеса обухвата: планирање, организовање и предузимање мера управљања опасним материјама на основу анализе опасности од удеса за све активности, технолошке поступке и објекте где могу бити присутне опасне материје, а за све такве технолошке поступке и објекте обавезна је израда анализе опасности од удеса. Основна превентивна мера у поступку издавања грађевинске дозволе за новопланиране привредне објекте на планском подручју биће израда Студије о процени утицаја на животну средину (у складу са Законом о процени утицаја на животну – „Сл. гласник РС“, бр. 135/04), чиме ће се на целовит начин сагледати процена опасности објекта и околног простора од могућих удеса и прописати неопходне мере заштите, ради заштите људи и материјалних добара.

Контрола саобраћаја путевима у Националном парку од стране саобраћајне полиције је предуслов за минимизирање опасности од саобраћајних удеса, поготово возила која превозе опаса терет. У случају саобраћајних удеса и појаве опасности од загађења животне средине опасним загађујућим материјама, обавезно је спровести деконтаминацију тла поред пута где се такве материје, евентуално, излију или проспу.

Услови и мере обезбеђења за потребе одбране земље

Иако на Планском подручју нема комплекса посебне намене као ни зона са прописаним посебним режимима заштите, потребно је посветити пажњу:

- заштити од хемијских акцидената,
- могућностима алтернативног снабдевања водом за пиће,
- дефинисању алтернативних саобраћајних праваца за евакуацију,

- могућностима обавештавања и узбуњивања становништва и другим елементима заштите и спасавања становништва.

Регулација јавних површина насеља и позиција грађевинских линија у односу на исту, треба да омогуће несметано функционисање свих служби у случају елементарних непогода, пожара и ратних услова. Елементи саобраћајница у смислу зависности од зарушавања и могућности прилаза објектима у фази спасавања, дефинисање могућности прилаза местима за водоснабдевање противпожарних јединица као и други значајни елементи са аспекта заштите и спасавања људи и материјалних добара су уграђени у урбанистичко решење ПГР.

У све сегменте овог плана уграђени су елементи заштите становништва и материјалних добара, који су дефинисани кроз обезбеђење квалитетне повезаности, приступачности и снабдевености електричном енергијом, електронским комуникацијама и водом, док, у случају ратних разарања прстен главних саобраћајница обезбеђује нормално функционисање насеља и могућност несметане евакуације становништва коришћењем алтернативних правца;

Заштита становништва и материјалних добара обезбеђује се поштовањем следећих услова:

- планирана изградња и размештај објекта морају да обезбеде оптималну проходност у условима рушења и пожара, при чему се коридори саобраћајница својом ширином обезбеђују од домета рушења и пожара, а у склопу тога обезбеђене су слободне површине које прожимају изграђену структуру насеља;
- планирана мрежа саобраћајница мора да обезбеди несметан саобраћај уз могућност лаке и брзе промене правца саобраћајних токова;

У циљу забрињавања и заштите становништва нарочито је важно утврдити локације извора, чесми и постојећих бунара са питком водом за које треба сачинити план редовног одржавања и чувања од загађивања, ради употребе у случају ратних разарања и елементарних непогода; такође је важно организовати систем осматрања, откривања опасности и правовременог обавештавања становништва о њима.

У погледу склањања људи и материјалних добара у случају опасности од ратних разарања неопходно је обезбедити евакуациона места у мањим енклавама шумских површина на предметном подручју. У ове сврхе могу се користити и специјална склоништа или одговарајући објекти који су оснапособљени за такву намену. У случају да будући инвеститор жели у оквиру новог објекта да изгради кућно склониште оно мора задовољавати техничке нормативе за такву врсту грађевинских објеката.

1.8.3. УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, У СКЛАДУ СА СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ

При пројектовању и реализацији свих објекта јавне намене у оквиру планског подручја обавезно је применити решења која ће омогућити лицима са посебним потребама несметано и континуално кретање и приступ у складу са важећим **Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и израдње објекта, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама** („Службени гласник РС бр. 22/15).

Све јавне површине (улице, скверови, паркови и сл.), пословне намене, као и друге објекте, пројектовати, градити и одржавати тако да свим корисницима, а посебно особама са инвалидитетом, деци и старим особама, омогућавају несметан приступ, кретање и боравак, односно коришћење у складу са одговарајућим техничким прописима чији су саставни део стандарди који дефинишу обавезне техничке мере и услове пројектовања, планирања и изградње, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

На подручју плана, на јавним површинама за паркирање и на паркинзима јавних објеката, обавезно је да се обезбеди и потребан број паркинг места за особе са специјалним потребама и прописно их обележити, у свему према важећем Правилнику.

Код управног паркирања, димензија паркинг места за особе са инвалидитетом износи 3,7 x 5,0 м, односно на ширину паркинг места од 2,2 м додаје се простор за инвалидска колица, ширине 1,5 м. Код два суседна паркинг места може се дозволити да оба места користе исти простор за инвалидска колица, односно да ширина два суседна места за особе са инвалидитетом износи 5,9 м (2,20 + 1,50 + 2,20 m).

Код планирања паркинг места и тротоара предвидети укошене ивичњаке максималног нагиба 10% и минималне ширине 1,2 м за силазак колица са тротоара на коловоз. Исте рампе предвидети на свим местима где се прелази са тротоара на коловоз или обратно.

1.8.4. ПОПИС ОБЈЕКАТА ЗА КОЈЕ СЕ ПРЕ САНАЦИЈЕ ИЛИ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ МОРАЈУ ИЗРАДИТИ КОНЗЕРВАТОРСКИ ИЛИ ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ И ДРУГИХ РАДОВА У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ

С обзиром да на Планском подручју нема евидентираних ни заштићених културних добара, нема ни објеката за које се пре санације или реконструкције морају израдити конзерваторски или други услови за предузимање мера техничке заштите и других радова у складу са посебним законом.

1.8.5. МЕРЕ, УСЛОВИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА ПОВЕЋАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

Унапређење енергетске ефикасности подразумева низ делатности који има за циљ смањење потрошње свих врста енергије, уз максимално очување постојећих, или стварање бољих услова боравка у објектима. За последицу има смањење потрошње необновљивих и коришћење обновљивих извора енергије, затим и смањење емисије штетних гасова, што доприноси заштити природне околине, смањењу глобалног загревања и одрживом развоју.

Основни циљ је свести потрошњу енергије на минимум, а задржати, или повећати ниво удобности и комфорта у објектима.

У процесу успостављања одрживе потрошње енергије приоритет треба дати рационалном планирању потрошње, тј. примена мера енергетске ефикасности у све сегменте енергетског система.

Потребно је тежити повећању удела енергије добијене из обновљивих извора уз уважавање заштите животне средине.

Одржива градња је свакако један од значајнијих сегмената одрживог развоја који укључује:

- употребу грађевинских материјала који нису штетни по животну средину;
- енергетску ефикасност зграда;
- управљање отпадом насталим приликом изградње или рушења објеката.

Енергетски и еколошки одрживо градитељство тежи:

- смањењу губитака топлоте из објекта побољшањем топлотне заштите спољних елемената и повољним односом основе и волумена зграде;
- повећању топлотних добитака у објекту повољном оријентацијом зграде и коришћењем сунчеве енергије;
- коришћењу обновљивих извора енергије у зградама (сунце, ветар, биомаса, итд.);
- повећању енергетске ефикасности термоенергетских система; у циљу рационалног коришћења енергије треба искористити све могућности смањења коришћења енергије у објектима; при изградњи објеката користити савремене термоизолационе материјале, како би се смањила потрошња топлотне енергије;

- као систем против претеране инсолације користити одрживе системе (засену жалузинама, грађевинским елементима, зеленилом, и сл.) како би се смањила потрошња енергије за вештачку климатизацију;
- при прорачуну коефицијента пролаза топлоте објеката узети вредности за 20-25% ниже од максималних дозвољених вриједности за ову климатску зону;
- дрворедима и густим засадима смањити утицај ветра и обезбедити неопходну засену у летњим месецима.

Енергетска ефикасност се везује за примену енергетски ефикасних уређаја који имају мале губитке приликом трансформације једног вида енергије у други. Исто тако, области енергетске ефикасности припадају и обновљиви извори у оквиру потрошње енергије, односно они извори који се не прикључују на дистрибутивну електроенергетску мрежу, а користе се у сектору зградарства (биомаса, енергија ветра и сунчева енергија). То се пре свега односи на системе грејања и хлађења простора, као и загревање санитарне воде.

Основне мере за повећање и обезбеђење енергетске ефикасности се односе на правилан избор омотача зграде (кров, зидови, прозори), грејање објеката (котларница, подстаница), регулацију-положај објекта и осветљење и слично.

Циљ свеобухватне уштеде енергије, а тиме и заштите животне средине је створити предуслове за системску санацију и реконструкцију постојећих објеката, а затим и повећање обавезне топлотне заштите нових објеката. Недовољна топлотна изолација доводи до повећаних топлотних губитака зими, хладних спољних конструкција, оштећења насталих влагом (кондензацијом), као и прегрејавања простора лети. Последице су оштећења конструкције, некомфорно и нездраво становање и рад. Загрејавање таквих простора захтева већу количину енергије што доводи до повећања цене коришћења и одржавања простора, али и до већег загађења животне средине. Побољшањем топлотно изолационих карактеристика зграде, могуће је постићи смањење укупних губитака топлоте за просечно 40% до 80%.

Примена мера за енергетску ефикасност код постојеће изградње се дефинише на основу утврђене разлике између стварног стања објеката и реалних потреба за енергијом, а односи на следеће интервенције:

- побољшање топлотних карактеристика објекта применом топлотне изолације и заменом прозора, врата;
- замену или побољшање система за климатизацију (грејање, односно хлађење);
- замену или побољшање термотехничких система (припрема топле воде за грејање и употребу у домаћинству и пословним просторима);
- побољшање ефикасности система електричне енергије (расвета, кућни апарати);
- употребу обновљивих извора енергије у оквиру потрошње.

Избор поменутих мера се врши на основу енергетског прегледа, који има за циљ потпуни увид у стање изграђених објеката, а потом и одређивање стварних енергетских потреба објекта на основу прикупљених података и обрађених параметара.

За новопланирану изградњу на планском подручју, примењивати начин пројектовања и изградње објекта са ниским степеном потрошње енергије, тзв. нискоенергетске и пасивне куће „Zero-energy house“. Основу ове архитектуре представља употреба обновљивих врста енергије (сунчева енергије, био маса, енергија ветра) за грејање објеката у зимском периоду, односно смањење потребе за хлађењем просторија током лета спречавањем упада сунчевог зрачења. Нискоенергетске грађевине, а потом и такозване пасивне куће представљају објекте у којима је обезбеђена пријатна температура, без обзира на годишње доба и спољашње климатске услове без уградње засебног система грејања, односно климатизације. Код градње нових објеката је неопходно већ у фази идејног пројекта предвидети све што је неопходно да се добије квалитетан и оптималан енергетски ефикасан објекат:

- анализирати локацију, оријентацију и облик објекта;
- применити високи ниво топлотне изолације комплетног спољњег омотача објекта и избегавати топлотне мостове; у циљу рационалног коришћења енергије треба искористити све могућности смањења коришћења енергије у објектима; при изградњи објекта користити савремене термоизолационе материјале, како би се смањила потрошња топлотне енергије;

- искористити топлотне добитке од сунца и заштитити се од претераног осунчања; као систем против претеране инсолације користити одрживе системе (засену жалузинама, грађевинским елементима, зеленилом, и сл) како би се смањила потрошња енергије за вештачку климатизацију; дрворедима и густим засадима смањити утицај ветра и обезбедити неопходну засену у летњим месецима;
- расхладно оптерећење треба смањити путем мера пројектовања пасивних кућа; то може укључити изоловане површине, заштиту од сунца путем нпр. брисолеја, конзолне структуре, озелењене надстрешнице или њихове комбинације;
- при прорачуну коефицијента пролаза топлоте објекта узети вредности за 20-25% ниже од максималних дозвољених вредности за ову климатску зону;
- нискоенергетске технологије за грејање и хлађење се требају узети у обзир где год је то могуће;
- кад год је то могуће, вишак топлоте из других процеса ће се користити за предгрејавање топле воде за хотел, виле, и др;
- одрживост фотоволтаичних ћелија треба испитати у сврху снабдевања нисконапонском струјом за расвету насеља, као и друге могућности, попут пуњења електричних возила.

Приликом избора локације за градњу, у складу са могућностима, одабрати место изложено сунцу, да није у сенци суседних објеката и да је заштићено од јаких ветрова. Објекте оријентисати према југу, а затворити према северу, ограничити дубину објекта и омогућити ниском зимском сунцу да продре у његову унутрашњост. Оптималан волумен објекта такође позитивно утиче на смањење топлотних губитака. Приликом пројектовања је такође потребно груписати просторије сличних функционалних захтева и унутрашње температуре, односно помоћне просторе лоцирати на северу, а дневне на југу. Оптимална топлотна заштита је једно од основних начела енергетски ефикасне градње: правilan избор спољашњег омотача објекта, обавезна топлотна изолација крова, односно плафона према негрејаном таванском простору и пода према терену, правilan положај отвора у спољашњим зидовима, чиме се у великој мери спречавају топлотни губици у току ниских спољашњих температура.

Топлотни добици од сунца са знатним процентом учествују у укупном енергетском билансу објекта. Приликом пројектовања потребно је посебну пажњу посветити заштити од претераног осунчања, као и прихвату сунца. Топлотна маса зида или пода у јужно оријентисаним просторијама може акумулирати топлотну енергију током дана и дистрибуирати је у околне просторије током ноћи. Претерано загревање током лета се може спречити средствима за заштиту од сунца, усмеравањем дневног светла, зеленилом, природним проветравањем и слично. Решења која треба примењивати са циљем заштите од претераног осветљења су следећа:

- архитектонска геометрија: зеленило, тремови, стрехе, надстрешнице, балкони, и др;
- елементи спољашње заштите од сунца: покретни и непокретни брисолеји, спољашње жалузине, ролетне, тенде, итд;
- елементи унутрашње заштите од сунца: ролетне, жалузине, завесе;
- елементи унутар стакла за заштиту од сунца и усмеравања светла: холографски - елементи, рефлектирућа стакла и фолије, стакло које усмерава светло, стаклене призме и др.

Закључује се да би се реализовало енергетски и еколошки одрживо грађење неопходно је тежити смањењу губитака топлоте из објекта, побољшањем топлотне заштите спољашњих елемената и повољнијем односу површине и запремине објекта, повећању топлотних добитака у згради повољнијом оријентацијом зграде и коришћењем сунчеве енергије, применом обновљивих извора енергије у зградама (биомаса, сунце, ветар), повећањем енергетске ефикасности термоенергетских система. Користи од енергетски ефикасне градње су многоструке, а највише се огледају кроз финансијске уштеде на смањеним рачунима за грејање, хлађење и електричну енергију, удобније и квалитетније становање и рад, дужи животни век зграде и велики допринос заштити околине смањењем емисије штетних гасова у околину.

Сви објекти у зависности од врсте и намене, морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују позитивном законском регулативом прописана енергетска својства објекта. Планирану нову изградњу, реконструкцију и санацију постојећих објеката реализовати у свему у складу са нормативима датим у Правилнику о условима, садржини и начину

издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Службени гласник РС”, бр. 69/12 и 44/18 - др. закон) и Правилнику о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС”, број 61/11).

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила грађења важе за изградњу објекта што значи да се приликом изградње не могу прекорачити урбанистички параметри дефинисани овим планом.

Бруто развијена грађевинска површина (БРГП) је збир површина свих надземних етажа објекта мерених у нивоу пода свих делова објекта - спољне мере ободних зидива (са облогама, парапетима и оградама).

Правила парцелације

Грађевинска парцела је најмања површина на којој се може градити и одређује се приступом на јавну површину, регулационом линијом и границама према суседним грађевинским парцелама. Просторним планом се преузимају границе постојећих кат. парц, изузев у случају када кат. парц. није условна за планирану намену и када се планира промена граница кат. парц. у корист површине јавне намене.

Дозвољено је спајање две или више кат. парц, ради формирања једне грађевинске парцеле. На овако формираним грађевинским парцелама важе правила грађења за планирану намену и није могућа њихова промена, а капацитети се одређују на основу површине новоформиране грађевинске парцеле.

Подела постојеће кат. парц. на две или више мањих грађевинских парцела је могуће искључиво у оквиру границе катастарске парцеле/парцела.

Овим планом утврђује се парцелација земљишта за јавне намене. Парцеле јавних намена приказане су на граф. прилогу 2 “Планирана намена површина”.

Свака грађевинска парцела мора имати приступ на саобраћајниcu директно или преко приступног пута (парцеле) и прикључак на инфраструктурну мрежу. Изузетно (ако приступ на саобраћајниcu није обезбеђен директно или преко приступног пута), може се дозволити и приступ обезбеђен посредно преко две грађевинске парцеле уколико постоји успостављено право службености пролаза - приступ новоформираним грађевинским парцелама са јавне површине може се обезбедити и преко сукорисничких површина, односно грађевинске парцеле интерног колског приступа.

Положај, величину и облик грађевинских парцела одредити у складу са наменом земљишта, карактеристикама типичне целине и минималном величином парцеле.

Положај парцеле дефинисан је регулационом линијом у односу на саобраћајнице и разделним границама према суседним парцелама.

На новоформираним грађевинским парцелама важе правила грађења за планирану намену и није могућа њихова промена, а капацитети се одређују на основу површине сваке појединачне нове грађевинске парцеле.

Новоформиране парцеле треба да имају облик што ближу правоугаонику или трапезу, а одступања су могућа ради прилагођавања терену или затеченој парцелацији.

При формирању нових парцела поштовати границе између различитих планираних намена и границе режима заштите тако да свака новоформирана парцела припада само једној планираној намени.

Постојеће катастарске парцеле (које имају одговарајућу величину и ширину прописану планом) на којима се може градити у складу са правилима овог плана, овим планом постају грађевинске парцеле. За део постојећих катастарских парцела које не задовољавају правила плана формирање нових грађевинских парцела врши се пројектом препарцелације.

Минималне површине грађевинских парцела дефинисане су овим Планом за сваку појединачну намену.

На постојећом катастарским парцелама или парцелама насталим препарцелацијом због планираних површина јавне намене, чија је површина мања од 400 m^2 , односно не мања од 300 m^2 може се утврдити изградња и слободностојећег стамбеног објекта спратности П+Пк индекса изграђености до 0,4.

Правила урбанистичке регулације

Правила урбанистичке регулације представљају скуп међусобно зависних правила и елемената за образовање и уређење грађевинских парцела, утврђивање регулационе и грађевинске линије, међусобног положаја, висине и спољног изгледа објекта, као и других правила за издавање локацијских услова и грађевинске дозволе.

Регулација се утврђује системом елемената и то:

1) системом урбанистичких показатеља (индекс искоришћености, индекс изграђености) – дато за сваку појединачну намену у оквиру Плана;

- индекс изграђености - ИИ (однос између бруто развијене изграђене површине свих надземних етажа корисног простора и површине парцеле) примењује се за нове објекте до највећих дозвољених вредности по зонама изградње
- индекс заузетости земљишта - ИЗ (однос између бруто површине под објектом и површине грађевинске парцеле помножен бројем 100) примењује се за нове објекте до највећих дозвољених вредности по зонама изградње

2) урбанистичком мрежом линија (регулационе линије, грађевинска линија, осовинска линија саобраћајнице, гранична линија зоне);

- растојање између регулационих линија (ширина појаса регулације) утврђује се Планом за нове и изграђене урбанистичке блокове (насеља) у зависности од функције и ранга саобраћајница, односно инфраструктуре. Дефинише се као хоризонтална, вертикална, надземна и подземна регулација.
- регулационе линије и осовине нових саобраћајница утврђује се у односу на постојећу регулацију и парцелацију и постојеће трасе саобраћајница, а према захтеваној функционалности саобраћајне мреже. Услови за изградњу саобраћајница дефинисани су правилима за изградњу саобраћајница и локалних путева.
- мрежа инфраструктуре (примарна и секундарна) поставља се у појасу регулације. Појас регулације у градском простору користи се и за постављање јавног зеленила (двореди и паркови).
- грађевинска линија се налази унутар грађевинске парцеле на одређеном растојању од регулационе линије. Грађевинска и регулационе линије се могу поклапати.
- грађевински објекат се поставља предњом фасадом на грађевинску линију или се налази унутар простора одређеног грађевинским линијама.

3) системом урбанистичких односа који регулишу правила уређења простора и изградње (дозвољена градња, постављање објекта, удаљеност објекта, висина објекта, постављање ограде, паркирање, гаражирање, и др) – дефинисано у овом Плану за сваку појединачну намену.

Правила грађења објекта

Постојећи објекти

На постојећим објектима у оквиру детаљних разрада дозвољена је реконструкција, доградња и надзиђивање у складу са параметрима и правилима за појединачне намене, уколико постојећи објекти не прелазе планирану грађевинску и регулациону линију.

Радови на постојећем објекту, што важи и за изградњу нових објеката не смеју:

- угрозити начин коришћења предметног и околних објеката;
- угрозити стабилност објекта на коме се изводе радови, као ни околних објеката, у свему према прописима за изградњу објекта;
- угрозити животну средину у зони заштите.

Постојећи објекти који не прелазе регулациону линију или прелазе планирану грађевинску линију задржавају грађевинску линију изграђеног габарита објекта за адаптацију и техничко

одржавање (претварање таванског простора у користан без промене габарита). Уколико се врши замена објекта, објекат се мора градити по свим условима за нове објекте.

Одговарајућим интервенцијама на новим и постојећим објектима треба обезбедити да се атмосферске падавине одводе са зграде и других непропусних површина на сопствену или јавну грађевинску парцелу, а не на суседне грађевинске парцеле.

Постојећи објекти на парцели чији је индекс заузетости већи од дозвољеног и/или није у складу са прописаним правилима о растојањима од граница парцела и суседних објеката, не могу се добрађивати, већ је дозвољена само реконструкција, уколико је у складу са осталим планираним параметрима, а ако се такав објекат уклања и замењује другим, за њега важе правила као и за нову изградњу. На грађевинској парцели где постоје изграђена два или више објекта, сви објекти се обрачунавају у параметре.

У случају нове изградње или интервенција на постојећим објектима максималне урбанистичке параметре ускладити са параметрима дефинисаним појединачном планираном наменом.

За изграђене стамбене објекте чија је удаљеност од границе парцеле мања од минималних вредности за нове објекте, у случају реконструкције, није дозвољено постављање отвора стамбених просторија на бочним фасадама

Нови објекти

На појединачним грађевинским парцелама се могу градити један или више објеката у зависности од намене, величине парцеле и типологије изградње, под условом да се задовоље сви урбанистички параметри за одређену намену. Сви објекти на парцели се урачунају у задате индексе. Под помоћним објектима не може бити више од 10% површине грађевинске парцеле.

Начин постављања, односно начин изградње грађевинског објекта на грађевинској парцели може бити:

- у непрекинутом низу, када објекат на парцели додирује обе бочне линије грађевинске парцеле;
- у прекинутом низу, када објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле;
- као слободностојећи, када објекат не додирује ни једну линију грађевинске парцеле;
- као полуатријумски, када додирује три линије грађевинске парцеле.

Правила за положај и изградњу објекта на парцели

- удаљеност објекта од бочних граница парцеле: за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације - најмање 1,5 m; за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације - најмање 2,5 m;
- за једнострano узидане (двојне) - најмање 2,5 m;
- за изграђене стамбене објекте чија је удаљеност од границе парцеле мања од минималних вредности, у случају реконструкције, није дозвољено постављање отвора стамбених просторија на бочним фасадама;
- уколико је удаљеност објекта од бочне границе парцеле мања од 2,5 m (минимум 1,5 m), дозвољено је постављање отвора стамбених просторија са парапетом мин. 1,8 m;
- удаљеност објекта од дворишних (задњих) граница парцеле: мин. $\frac{1}{2}$ висине објекта;
- удаљеност помоћног од главног објекта: минимум 1 висина помоћног објекта;
- површина под помоћним објектима се узима у обзир при прорачуну укупног индекса заузетости на парцели;
- за удаљеност помоћних објеката на парцели важе иста правила као и за главне објекте;
- дозвољено је постављање помоћних објеката на границу парцеле уз обавезну претходну сагласност суседа.

Међусобна удаљеност слободностојећих објеката и објеката који се граде у прекинутом низу, износи најмање половину висине вишег објекта. Удаљеност се може смањити на четвртину ако објекти на наспрамним бочним фасадама не садрже наспрамне отворе на просторијама за станововање (као и атељеима и пословним просторијама). Ова удаљеност не може бити мања од 4 m ако један од зидова објекта садржи отворе за дневно осветљење. Поред наведеног, слободностојећи објекат не може заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања. При изградњи објеката који се граде у непрекинутом низу, на новом објекту се оставља светларник исте величине и симетричан светларнику постојећег објекта.

Висина објекта је растојање од нулте коте објекта до слемена (за објекте са косим кровом) односно до венца (за објекте, односно делове објекта са равним кровом).

Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта по принципу да кота приземља нових објеката не буде нижа од коте нивелете јавног или приступног пута и да кота приземља може бити највише 1,2 м виша од нулте коте. Кота приземља може бити виша од нулте коте највише $\frac{1}{2}$ спратне висине од нулте коте; за објекте на стрмом терену са нагибом од улице (наниже), када је нулта кота нижа од коте нивелете јавног пута, кота приземља може бити нижа од нулте коте највише $\frac{1}{2}$ спратне висине; за објекте који имају индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, кота приземља утврђује се локацијским условима и применом закона.

При коришћењу нагиба терена није дозвољено правити усеке веће од 1 м, осим уколико то захтева обезбеђење стабилности терена.

Висина надзидка стамбене поткровне етаже износи највише 1,6 м, рачунајући од коте пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине.

Спољни изглед објекта, примењени материјал, облик крова, примењене боје и други елементи објекта решити тако да се обезбеди хармоничност просторне целине и локалних особина места (локални материјали, традиционални детаљи и сл.). Спољни изглед објекта у урбанистичкој целини која има посебну историјску и културну вредност, усклађује се према добијеним конзерваторским условима од надлежне службе заштите.

Кровови су због климатских услова коси, препоручено нагиба 45-60° (двододни, двододни са засецима у висини од 1/2 до 1/3 укупне висине крова, четворододни или сложени). Препоручује се да стрехе имају блажи нагиб од крова и да он износи до 45°.

Осветљавање и проветравање поткровног простора је могуће на следећи начин:

- 1) лежећим кровним прозорима, са дрвеном конструкцијом, у којем случају је обавезно боју видљивих металних делова ускладити са природном бојом уградене шиндре;
- 2) једноводним кровним бацама, блажег нагиба од нагиба кровних равни, са вертикалним дрвеним прозором и препуштеном стрехом изнад прозора;
- 3) двододном бацом, са засеком – „ромаћем” у висини 1/3 фронталне пројекције баце, са вертикалним дрвеним прозором и препуштеном стрехом изнад прозора; нагиб све три равни баце је истоветан нагибу кровних равни.

Слемена, грбине и увале се обрађују дашчањем. Није дозвољена обрада лимом и другим материјалима.

Адаптације бачија и бачишта (катуна). На већ постојећим објектима или темељима бачија и бачишта дозвољава се адаптација и изградња за пољопривредну производњу, односно сточарство, или за мешовиту намену: пољопривредну – претежно и туристичку - допунски.

Материјализација. У складу са климатским условима и традицијом овог подручја, при изградњи објекта обавезна је примена пре свега камена, дрвета, косог крова и покривача од шиндре, црепа или имитације шиндре, чиме ће се очувати амбијенталне вредности подручја и формирати јединствени карактер простора, односно „дух места”.

У складу са климатским карактеристикама и традицијом градње и непосредним амбијентом на подручју планине Таре, односно на територији детаљних разрада планира се употреба природних материјала као што су: камен, дрво, малтер и стакло.

Све видне делове темељних зидова; подрумских зидова и сокле извести од камена или обложити каменом (ломљеним каменом одређеног слога или неправилним слогом). Фуге између камења, ако су изражене, не треба фарбати.

Зидови могу бити од разних тврдих материјала, опеке, блокова разних врста, скелетни системи (дрвени, бетонски, челични). Зидови могу бити рађени од талпи, дебала и монтажа од разних сендвич панела. Фасаде обрадити тако да видљиви спољни делови буду обложени дрветом, каменом, или малтерисане ако је у питању скелетна бетонска конструкција, опека или неки други блокови. Није дозвољено потпуно малтерисање фасадног платна, тако да малтерисани део фасаде може бити само 50% од укупне површине, са тим да се у површину фасаде не рачунају делови темељних и подрумских зидова и сокле; остатак фасадног платна обложити каменом или дрветом. Треба да преовлађује бела боја или светли тонови пастелних нијанси али тако да уколико се граде групације објекта они имају исти тон

Архитектонска обрада стамбених, викенд, помоћних и економских објеката мора се прилагодити непосредном амбијенту. Делови зграде, њен структурни облик и изглед (прозори, стрехе, димњаци, тремови) требали би бити у духу „динарске брвнаре–осаћанке“ која је на овом подручју дала свој допринос народној архитектури и градитељском наслеђу.

Ограђивање грађевинских парцела. Грађевинске парцеле, уколико је ограђивање дозвољено, могу да се ограђују транспарентном оградом до висине 1,2 метра. Ограде треба да буду зелене – жива ограда која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентне дрвене ограде до 1,2 m и то тако да стубови ограде буде на земљишту власника ограде.

Врата и капије на уличној огради не могу се отварати изван регулационе линије,

Одводњавање крова се врши слободним отицањем, преко стреха на завршни слој (на коти терена) дренажног система око објекта.

Одводњавање површинских вода са грађевинске парцеле врши се слободним падом према улици, са најмањим падом од 1,5%. Површинске и друге отпадне воде из економског дворишта одводе се регулисани до ђубришне јаме, обавезно у случају када се економско двориште налази уз јавни пут. Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати према другој парцели.

Насипање терена не сме угрозити објекте на суседним парцелама, а одвођење површинских вода мора бити контролисано ако постоји потреба за тим на парцели изградити и упојни бунар.

Минимална комунална опремљеност. За сва грађевински уређена подручја, као и појединачне локације објекта обавезно је обезбеђивање колског приступа и одговарајуће комуналне опреме:

- прикључак на водоводну, канализациону и електроенергетску мрежу (или алтернативни извор енергије);
- до изградње водоводне мреже могућа је изградња или снабдевање водом каптирањем извора;
- до изградње канализационе мреже на парцелама се дозвољава, за потребе одвођења отпадних вода, изградња појединачних или заједничких септичких јама, у складу са нормативима прописаним за ову врсту објекта.

Стандарди приступачности: несметано кретање особа са посебним потребама, деце и старијих особа мора бити обезбеђено за објекте јавне намене и остале објекте за јавно коришћење, у складу са прописима и нормативима из ове области.

Паркирање. Паркирање обезбедити на припадајућој парцели.

Положај објекта на парцели

Положај објекта у оквиру сваке целине дефинисан је грађевинским линијама које су једнаке регулационим линијама осим ако није другачије приказано на графичком прилогу бр.3 – "Планирана саобраћајна инфраструктура са регулацијом и нивелацијом" односно поклапа се са регулационом линијом уколико није нацртана посебна грађевинска линија.

Површине грађевинских парцела које су непосредно уз саобраћајнице неопходно је нивелационо прилагодити нивелацији планираних саобраћајница.

Дозвољена је изградња једног или више објекта до планом прописаних параметара.

Нису дозвољени испусти ван грађевинске линије на делу објекта према бочним границама парцела, односно према суседним објектима.

Поткровни простор не сме излазити ван габарита објекта.

Као минимално растојање примењује се вредност која зависи од висине објекта. Само у случајевима када је вредност која зависи од висине објекта мања од наведеног минимално дозвољеног одстојања, примењује се дато растојање у метрима.

2.2. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.2.1. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

За објекте на јавним површинама могућа је даља урбанистичка разрада. Према потреби (за промену регулације за поједине објекте уз јавне путеве, инфраструктурне објекте, за канализациону мрежу за евакуацију отпадних вода са постројењем за пречишћавање отпадних вода и друго у складу са законом) може се у току имплементације плана, приступити изради ПДР, којим се уз поштовање свих законских прописа, може променити регулација саобраћајници, односно обухват јавног земљишта, уколико такве измене не резултирају негативним ефектима на саобраћајну матрицу у обухвату ПГР. Урбанистички пројекти за поједине комплексе израђиваће се у циљу утврђивања примене урбанистичких параметара и урбанистичког уређења простора.

На грађевинским парцелама могућа је изградња више објеката, до испуњења урбанистичких параметара, уз могућност компатибилних намена из домена јавних служби.

2.2.1.1. САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ И ТЕХНИЧКА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Правила грађења за саобраћајне површине (саобраћајнице, пешачке стазе и паркинг простор) и трафостанице и другу техничку и комуналну инфраструктуру дата су у тачки 5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ И ПРАВИЛА ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, КАО И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ.

2.2.1.2. УСЛУГЕ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Минимална површина грађевинске парцеле за изградњу је 700 m².

Минимална ширина грађевинске парцеле за изградњу је 20 м.

Индекс заузетости: до 40%.

Спратност објекта: од П до П+Пк.

Максимална висина објекта - до коте слемена 10,0 м.

Зелене и слободне површине: мин. 50%.

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедносних разлога.

Паркирање у оквиру парцеле према нормативу: на 70 m² корисног простора /1ПМ.

2.2.1.3. ЦЕНТАР ЗА ПОСЕТИОЦЕ

Посебна правила за к.п. 1156/3 К.О. Зауглени – центар за посетиоце

Минимална површина парцеле за изградњу је 250 m².

Индекс заузетости: до 40%.

Спратност објекта: од П до П+Пк.

Максимална висина објекта - до коте слемена 10,0 м.

Зелене и слободне површине: мин. 50%.

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедносних разлога.

Паркирање у оквиру парцеле према нормативу: на 70 m² корисног простора /1ПМ.

2.2.2. ПОВРШИНЕ ЗА ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

На једној грађевинској парцели осим стамбених објекта могу се градити помоћни (гараже, оставе, летње кухиње) економски, пољопривредни и мањи пословни објекти (ковачнице, столарске радње, и др.) који са стамбеним чине целину домаћинства.

Компактни садржаји и врсте објекта: у службено и производно занатство, угоститељство, туристичке услуге у сеоском домаћинству, као и мањи производни и пословни објекти из домена прераде пољопривредних и шумских производа, одрживог коришћења природних ресурса и слично, под условом да немају негативног утицаја на животну средину. Ови садржаји могу бити у оквиру основног (стамбеног) објекта (најчешће у приземљу) или у оквиру помоћног или пратећег објекта на парцели.

Однос становиња и делатности у стамбеном објекту одређује се тако да површина за делатности у стамбеном породичном објекту износи до 40% укупне бруто површине.

Површина помоћних објекта се не обрачунава у урбанистичке показатеље из ових правила, с тим да под помоћним објектима не може бити више од 10% површине парцеле.

На постојећом катастарским парцелама или парцелама насталим препарцелацијом због планираних површина јавне намене, чија је површина мања од 400 m², односно не мања од 300 m² може се утврдити изградња и слободностојећег стамбеног објекта спратности П+Пк индекса изграђености до 0,4.

2.2.2.1. СТАНОВАЊЕ СА УСЛУЖНО – ТРГОВИНСКИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Врста објекта који се могу градити на парцели су стамбени и помоћни и пратећи са различитим врстама и садржајима међусобно компактнијих намена: трговинске делатнисти, у службено и производно занатство, угоститељство, туристичке услуге у у оквиру стамбеног објекта, као и мањи производни и пословни објекти из домена прераде пољопривредних и шумских производа, одрживог коришћења природних ресурса и слично, под условом да немају негативног утицаја на животну средину; ови садржаји могу бити у оквиру основног (стамбеног) објекта (најчешће у приземљу) или у оквиру помоћног или пратећег објекта на парцели.

Минимална површина грађевинске парцеле за изградњу је 400 m².

Минимална ширина грађевинске парцеле за изградњу према јавној саобраћајници је 10 м.

Индекс заузетости: до 40%.

Спратност објекта: од П до П+Пк или П+1.

Максимална висина објекта - до коте слемена 12,0 м.

Зелене и слободне површине: мин. 50%.

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедносних разлога.

Паркирање у оквиру парцеле према нормативу: на 70 m² корисног простора /1ПМ за у службено – трговинске делатности и на 1 стан /1ПМ за породичне и стамбене објекте.

2.2.2.2. СМЕШТАЈНО УСЛУЖНИ САДРЖАЈИ

Ови објекти се могу реализовати као самостални објекти на парцели (основна намена) или мешовито са наменом становиња (у стамбеном делу дворишта, у оквиру стамбених или пратећих објекта на парцели, као ревитализовани постојећи објекти или новоизграђени објекти у функцији туризма). Најчешће су то угоститељски објекти за смештај (са или без исхране) и исхрану.

Минимална ширина грађевинске парцеле за изградњу према јавној саобраћајници је 12 м.

Врста објекта	Минимална величина парцеле	Индекс заузетости	Спратност	Удљеност од границе парцеле
Апартмани, пансиони	400	25%	П+1+Пк	2 м
Хотели	1000	40%	П+2+Пк	½ висине објекта, не мање од 5 м
Угоститељски	400	30%	П+1+Пк	1,5 м
Планински дом	400	50%	П+1+Пк	1,5 м
Спортско-рекреативни	800	80%	П	4 1,5 м

Максимална висина објекта - до коте слемена 12,0 м.

Зелене и слободне површине: мин. 50%.

Није дозвољено ограђивање парцела изузев у случајевима из безбедносних разлога.

Паркирање у оквиру парцеле према нормативу:

- на 70 m² корисног простора /1ПМ за услужно – трговинске делатности
- 1 стан //1ПМ за породичне и стамбене објекте.

Посебна напомена: зеленило и спортско-рекреативни садржаји су компатibilни свим наменама и врстама објекта смештајно-услужних садржаја, а граде се у складу са правилима грађења из тачке 2.2.2.4.

2.2.2.3. СТАНОВАЊЕ У ФУНКЦИЈИ ТУРИЗМА

Планиране врсте туристичког смештаја обухватају: сеоско туристичко домаћинство и домаћу радиност (соба/стан за издавање – „гостинска смештајна јединица”, „гостинска кућа”, етно објекат – „еколоц” и сл.), етно-насеље, одмаралиште и сличне објекте.

На једној грађевинској парцели осим стамбених објекта могу се градити помоћни (гараже, оставе, летње кујне), економски, пољопривредни и мањи пословни објекти (ковачнице, столарске радње, и др.) који са стамбеним чине целину домаћинства.

Минимална површина грађевинске парцеле за изградњу је 400 m².

Минимална ширина грађевинске парцеле за изградњу према јавној саобраћајници је 12 м.

Врста објекта	Индекс заузетости	Индекс изграђености	Спратност
Сеоска домаћинства у функцији туризма	25%	0,5	П+Пк
Етно комплекс	40%	0,5	П+Пк или П+1
Становање са смештајним капацитетима	30%	0,5	П+1+Пк
Повремено станововање – викенд куће	20%	0,3	П+Пк или П+1

Максимална висина објекта - до коте слемена 12,0 м.

Зелене и слободне површине: мин. 50%.

Дозвољено је ограђивање парцела.

Паркирање у оквиру парцеле према нормативу:

- на 70 m² корисног простора /1ПМ за услужно – трговинске делатности
- 1 стан //1ПМ за породичне и стамбене објекте.

2.2.2.4. СПОРТСКО - РЕКРЕАТИВНИ САДРЖАЈИ

Општи услови организације простора су заветрина, оријентација север, северо-исток, раван терен, у планинским условима пожељна је и осунчаност.

- тениски терен (20/40m, тј. за појединачну игру 8.23/23.77m, за игру парова 10.97/23.77m, ограђивање жичаном оградом за један терен даје 36.6/18.3, бочно обезбедити слободну траку од 3.65m), обрада терена трава, бетон, асфалт, шљака;
- игралиште за кошарку (26/14m, тј. потребно 480m²), обрада терена земља, шљака, асфалт;
- игралиште за одбојку (18/9m, 242m²) обрада терена, земља, шљака, асфалт;
- универзални терен - комплексно игралиште за мали фудбал, одбојку, кошарку и рукомет (40/20 m или 25/50 m), обрада терена, земља, шљака, асфалт;
- игралиште за фудбал (110/75m, 8250m², гледалиште још око 1000m²), обрада терена трава;
- групација игралишта за стони-тенис (сто 2.74/1.52m, за један сто потребно око 40 m²);
- игралиште за бадминтон (игра појединца 5.18/13.40m, игра парова 6.10/13.40m, око 120m²), обрада терена трава, бетон, асфалт, шљака;

- боћање на отвореном простору (25-40/ 26.5m, око 110m²) обрада терена шљака;
- билијар (столови 2-2.3/1-1.15m, околни простор 1.6 m, за један сто око 20 m²);
- игралиште за мини-голф (различите величине, мин. 400m²);
- пикник: 15-30 јединица/ха, свака јединица за 4-8 особа, опремљена паркингом заклоњеним визуелном баријером, (евентуално огњиштем + изворм воде), простором за одлагање смећа.

Просторни услови за зимске спортиве:

- санкање, 10-40 степени нагиб, оријентација север до исток, са малим зимским осунчањем, заштићено од ветра и магле, са безбедним равним делом у подножју;
- нордијско скијање - мали нагиби - стазе 3-15km;
- скијање- 10-60 степени нагиб, оријентација север до исток са малим зимским осунчањем, заштићено од ветра и магле, са безбедним равним делом у подножју;
- клизалишта (могуће организовати у зимском периоду на локацији 2 тениска терена (20x40m)), раван терен, заветрина.

2.2.2.5. РУРАЛНО СТАНОВАЊЕ

Врста објекта који се могу градити на парцели су стамбени за потребе станововања пољопривреног домаћинства и помоћни и пратећи са различитим врстама и садржајима међусобно компатibilnih намена: службно и производно занатство, угоститељство, туристичке услуге у сеоском домаћинству, као и мањи производни и пословни објекти из домена прераде пољопривредних и шумских производа, одрживог коришћења природних ресурса и слично, под условом да немају негативног утицаја на животну средину; ови садржаји могу бити у оквиру основног (стамбеног) објекта (најчешће у приземљу) или у оквиру помоћног или пратећег објекта на парцели; поред наведеног, на парцели пољопривредног домаћинства могућа је градња различитих економских објеката
Минимална површина парцеле за изградњу је 1000 m².

Минимална ширина фронта новоформиране грађевинске парцеле за изградњу према јавној саобраћајници: 12 m за слободностојеће објекте и 20 m за двојне објекте (два по 10 m).

Индекс заузетости: до 20%.

Максимална бруто развијена грађевинска површина без обзира на величину парцеле: до 200 m².

Стратност објекта: од П до П+1 или П+Пк.

Максимална висина објекта - до коте слемена 8,0 m.

Поткровље (Пк): простор унутар кровне конструкције, са надзитком висине до 1,6 m.

Помоћни објекти – максимална висина венца 3 m, а висина слемена 6 m.

Неопходно је обезбедити директан колски приступ економском дворишту са јавне саобраћајнице, најмање ширине 2,5 m.

Највећа укупна површина економских објеката може износити до 30% површине парцеле.

Дозвољена је организација пољопривредне производње на нивоу окућнице са садржајима повртарства и воћарства.

Пољопривредно домаћинство у оквиру намене рурално станововање може се организовати са стамбеним и економским двориштем на парцели. Оријентациони показатељи и правила грађења за овај тип изграђености се у том случају примењују на стамбено двориште. Парцела се може преграђивати у функционалне целине (стамбени део, економски део, економски приступ, стамбени приступ и окућница), с тим да висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољне ограде у складу са општим правилима градње.

Правила за организацију сеоског дворишта

Стамбено двориште садржи: објекте за становање и помоћне објекте уз стамбени објекат (летња кухиња, гаража, остава, надстрешница, септичке јаме, бунари, ограде и слично).

Економско двориште садржи економске и помоћне објекте уз економске објекте (пушнице, сушнице, кош, амбар, магацин, објекти за складиштење хране и пољопривредних производа, објекти намењени исхрани стоке и сл, гараже или надстрешнице за пољопривредну механизацију).

Међусобна удаљеност објекта треба да износи:

- од стамбеног објекта до сточне стаје, најмање 15 m;
- од стамбеног објекта до ђубришта и пољског клозета (ако постоји), најмање 20-25 m;
- живи извор воде на парцели мора бити на вишејуоткоји од ђубришта и пољског клозета, а најмање растојање износи 20-25 m;
- друга међусобна растојања економских и помоћних објекта зависе од облика организације економског дворишта, уз услов да прљави објекти буду оријентисани тако да доминантни ветрови дувају од чистих објеката.

Постављање економских објеката у односу на границу суседне парцеле утврђује се под следећим условима:

- 1) када се економски објекти и економско двориште суседних парцела, непосредно додирују, растојања за нове помоћне и економске објекте износи најмање 1,5 m;
- 2) када се економско двориште једне парцеле непосредно насллања на стамбено двориште друге парцеле (за нове објекте), примењују се правила о међусобној удаљености објекта.

Неопходно је обезбедити директан колски приступ економском дворишту са јавне саобраћајнице, најмање ширине 2,5m.

2.2.2.6. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА И ПРЕДЕЛА

Приликом уређења природних зелених и слободних површина на појединачним парцелама (шуме, ливаде и пашњаци), поред правила и услова наведених у тачки 1.7. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА И ОЧУВАЊА ПРЕДЕОНИХ ВРЕДНОСТИ, обавезно је поштовати и следеће:

- Карактер предела и пејзажа морају задржати аутохтони идентитет Националног парка Тара.
- Уређење и оплемењавање еколошки остељивог простора засновати на максималном очувању аутохтоности предеоних целина.
- Пејзажно повезати постојеће фрагменте у зонама планираних функција и садржаја.
- Повезивање просторно-еколошких целина и зона унутар њих, спровести поштујући режиме заштите у Националном парку, основну намену, захтевану функцију зеленила и избор врста садног материјала.
- Извршити обликовање «отворених» простора ван граница зона заштите Националног парка.
- Пејзажно истицање групе стабала, солитарних стабала, украсног шибља (аутохтоних пре свега) дозвољено је у зонама спортско-рекреативних и смештајних капацитета.
- Дозвољено је пејзажно обликовање продора, потеза и просека за потребе инфраструктурног опремања.
- Ветробрано и снегобрано зеленило као и заштитне појасеве пејзажно обликовати избором врста садног материјала.

- Обавезно пејзажно уређење индивидуалних парцела са највећим учешћем травних површина, солитарних стабала или групација и партерним уређењем без ограђивања.
- При избору садног материјала приоритет имају аутохтоне врсте, а уношење егзота дозвољено је уз обавезну стручну контролу и услове за уређење.
- Уношење алергенских и инвазивних врста није дозвољено.

2.2.2.7. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ ИСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА

Подручје Соколине припада теренима изграђеним од комплекса мање чврстих до веома чврстих седиментних стена коју сачињавају претежно карбонатне стене (кречњаци – доломити, доломитични кречњаци, ређе лапоровити кречњаци), средње до мале деформабилности. Њихова основна својства су масивна и услојена компактна и чврста стенска маса, испуцала и слабораспаднута, најчешће карстификована, добро оводњена у дубљој зони, који су у површинским слојевима у којима се граде темељи објеката углавном безводни, чврти и добро носиви, нема изражених појава нестабилности. Ово су терени повољни за изградњу, али приликом исте треба бити посебно обазрив с обзиром да је у Националном парку потребно интервенције и евентуална минирања због изградње нових објеката свести на најмању могућу меру. С обзиром да су терени на којима се планирају саобраћајнице и изградња објеката углавном мањег нагиба, не очекују се одрони, али се препоручује да се за објекте већих габарита и дубина укопавања, као и за саобраћајнице на већем нагибу терен обазриво користи и изврше детаљна инжењерско-геолошка истраживања, имајући у виду да у теренима са оваквом геолошком структуром може доћи до појава нестабилности (првенствено одрона). Планирану изградњу дефинисати у складу са инжењерско-геолошким карактеристикама терена и препорукама за пројектовање у складу са смерницама из детаљних инжењерско-геолошких елабората, засебно за сваку планирану локацију на којима ће вршити изградња будућих објеката.

3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

План генералне регулације представља основ за издавање Информације о локацији и Локацијских услова, као и израду Пројекта (пре)парцелације и Елабората геодетских радова, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС РС, 132/2014, 145/2014 и 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021).

По потреби се може радити и детаљна урбанистичка разрада кроз план детаљне регулације у складу са законом, а за објекте смештајно-услужног садржаја у функцији туризма који имају смештајно услужне садржаје обавезна је израда урбанистичког пројекта. Према потреби (за промену регулације за поједине објекте уз јавне путеве, инфраструктурне објекте, за канализациону мрежу за евакуацију отпадних вода са постројењем за пречишћавање отпадних вода и друго у складу са законом) може се у току имплементације плана, приступити изради ПДР, којим се уз поштовање свих законских прописа, може променити регулација саобраћајница, односно обухват јавног земљишта, уколико такве измене не резултирају негативним ефектима на саобраћајну матрицу у обухвату ПГР. Урбанистички пројекти за поједине комплексе израђиваће се у циљу утврђивања примене урбанистичких параметара и урбанистичког уређења простора. За промену намене из планиране у компатибилну, уколико ће цела парцела бити компатибилне намене, обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Уколико се у периоду имплементације ПГР-а укаже потреба за разраду одређене локације услед специфичности садржаја, намена или обухвата или других разлога, према ставовима надлежних општинских служби, управљача Националног парка „Тара“, надлежног министарства и мишљења Комисије за планове, урбанистички планови и урбанистички пројекти ће се радити у складу са концепцијом, смерницама, планским решењима коришћења, уређења и заштите планског подручја а на основу Правила уређења и грађења, која су утврђена овим ПГР-ом и ППППН НП „Тара“.

На парцелама у зони непосредно уз коридоре комуналне инфраструктуре у току издавања локацијских услова неопходно је прибавити услове надлежних комуналних предузећа за изградњу у коридору комуналне инфраструктуре.

План детаљне регулације може се донети и када просторним, односно урбанистичким планом јединице локалне самоуправе (ПГР) његова израда није одређена, на основу одлуке надлежног органа.

Планом је омогућена фазна реализација. До комплетне реализације планиране инфраструктуре свака фаза изградње мора да прати претходну изградњу и повећање капацитета инфраструктуре.

Такође је могућа фазна реализација изградње на парцели, без обзира на намену. Фазност реализације се односи на технолошко-функционалне целине за одређене локације на којим се реализује изградња, као и за реализацију инфраструктурних пројеката. Све етапе-фазе реализације морају бити дефинисане у пројектној документацији. Омогућити функционисање сваке фазе независно од реализације следеће и да се обавезе из једне фазе не преносе у другу. У свакој фази реализације морају се обезбедити прописани услови за паркирање, озелењавање и уређење слободних површина парцеле.

Одредбама члана 133. став 2. тачка 9а) Закона о планирању и изградњи, одређена је надлежност јединице локалне самоуправе за издавање грађевинских дозвола у границама националног парка и у границама заштићеног природног одбара од изузетног значаја, за породичне стамбене објекте, пољопривредне и економске објекте и њиове потребне инфраструктуре која се гради у селима. Одредбама члана 135. и 135а. Закона о планирању и изградњи одређен је поступак издавања грађевинске дозволе, као и докази којим је стечено право на непокретностима који су предмет изградње. Истовремено, овим одредбама су одређени начин и поступак међусобног уређивања права и обавеза инвеститора и финансијера о правима и обавезама из грађевинске дозволе. Претходно наведено се односи на инвеститоре који граде објекте за потребе сеоских домаћинстава, с тим да се поред наведеног права својине на непокретностима које су предмет изградње, могу прихватити и доказ о месту пребивалишта или потврда о регистрованом сеоском газдинству. Посебно се наглашава да наведено важи само за сеоска домаћинства у функцији туризма и пољопривредна домаћинства.

Општинска управа општине Бајина Башта ће у сарадњи са надлежним Министарством и Националним парком „Тара“ пратити примену Плана генералне регулације те, по потреби, иницирати измену и допуну истог.

Доношењем Плана генералне регулације за подручје Соколине на Тари престаје да важи План генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/2007).

Саставни део Плана генералне регулације су и:

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1.	ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
2.	ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
3.	ПЛАНИРАНА САОБРАЋАЈНА РЕГУЛАЦИЈОМ И НИВЕЛАЦИЈОМ	ИНФРАСТРУКТУРА
СА 1: 2500

4	ПЛАНИРАНА ПАРЦЕЛАЦИЈА ЈАВНОГ ЗЕМЉИШТА	1: 2500
5	ПЛАНИРАНА ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
6	ПЛАНИРАНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
7.	СИНХРОН ПЛАН	1: 2500

ДОКУМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

- Одлука о изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020)
- Одлука о доношењу Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари донета од стране Скупштине општине Бајина Башта, број 06-5/2023 од 20.02.2023. године
- Услови ЈКП и осталих институција
- Извештаји о РЈУ, стручној контроли и ЈУ, мишљења и сагласности
- Регистрација Југинус доо, решење о одређивању одговорог урбанисте, изјаве и лиценце одговорног урбанисте

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1.	ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
2.	ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПОВРШИНА	1: 2500
3.	ПЛАНИРАНА САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
РЕГУЛАЦИЈОМ И НИВЕЛАЦИЈОМ	СА 1: 2500
4.	ПЛАНИРАНА ПАРЦЕЛАЦИЈА ЈАВНОГ ЗЕМЉИШТА	1: 2500
5.	ПЛАНИРАНА ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
6.	ПЛАНИРАНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ЕЛЕКТРОНСКА
КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	1: 2500
7.	СИНХРОН ПЛАН	1: 2500

ДОКУМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

- Одлука о изради Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2020)
- Одлука о доношењу Плана генералне регулације подручја Соколина на Тари донета од стране Скупштине општине Бајина Башта, број 06-5/2023 од 20.02.2023. године
- Услови ЈКП и осталих институција
- Извештаји о РЈУ, стручној контроли и ЈУ, мишљења и сагласности
- Регистрација Југинус доо, решење о одређивању одговорог урбанисте, изјаве и лиценце одговорног урбанисте

